

**REGIONALNY PLAN
DZIAŁAŃ
NA RZECZ ZATRUDNIENIA
NA 2008 ROK**

Województwo Kujawsko-Pomorskie

Toruń, kwiecień 2008

Spis treści

1	WPROWADZENIE	4
2	REGIONALNA POLITYKA ZATRUDNIENIA ORAZ DOTYCHCZASOWA SYTUACJA W REGIONIE KUJAWSKO-POMORSKIM	5
3	ZADANIA REGIONALNE NA RZECZ ZATRUDNIENIA W RAMACH WYTYCZNYCH EUROPEJSKIEJ STRATEGII ZATRUDNIENIA	7
3.1	Wdrażanie polityk zatrudnienia ukierunkowanych na osiągnięcie pełnego zatrudnienia, poprawę jakości i wydajności pracy oraz na wzmacnianie spójności społecznej i terytorialnej (Wytyczna nr 17 zawarta w Decyzji Rady Unii Europejskiej z 12 lipca 2005 r.)	7
3.1.1	Promocja przedsiębiorczości	8
3.1.2	Wsparcie MŚP poprzez rozwój działalności funduszy pożyczkowych oraz poręczeń kredytowych	10
3.1.3	Promocja przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych	11
3.1.4	Rozwój usług dla przedsiębiorców	11
3.1.5	Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia w ramach Priorytetu VI PO KL	13
3.1.6	Wzmacnianie spójności społecznej regionu	14
3.1.7	Działania w obszarze integracji społecznej	15
3.2	Promowanie podejścia do pracy zgodnego z cyklem życia człowieka (Wytyczna nr 18 zawarta w Decyzji Rady Unii Europejskiej z dnia 12 lipca 2005 r.)	16
3.2.1	Wsparcie równego dostępu do zatrudnienia dla kobiet i mężczyzn	18
3.2.2	Promocja zatrudnienia młodzieży	18
3.2.3	Promocja zatrudnienia osób powyżej 45. roku życia	20
3.3	Zapewnianie rynków pracy sprzyjających integracji, zwiększanie atrakcyjności pracy oraz czynienie pracy opłacalną dla osób jej poszukujących, w tym osób znajdujących się w gorszym położeniu i zawodowo nieaktywnych (Wytyczna nr 19 zawarta w Decyzji Rady Unii Europejskiej z dnia 12 lipca 2005 r.)	21
3.3.1	Promocja zatrudnienia osób bezrobotnych	23
3.3.2	Wsparcie zatrudnienia osób niepełnosprawnych	24
3.3.3	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i promocja integracji społecznej	27
3.3.4	Reorientacja zawodowa osób zagrożonych utratą zatrudnienia	29
3.4	Lepsze dostosowywanie się do potrzeb rynku pracy (Wytyczna nr 20 zawarta w Decyzji Rady Unii Europejskiej z dnia 12 lipca 2005 r.)	30
3.4.1	Poprawa jakości usług instytucji rynku pracy	31
3.4.2	Rozwój usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej	33
3.4.3	Rozwój usług EURES	34
3.4.4	Badanie i monitoring rynku pracy	35
3.5	Promowanie elastyczności przy równoczesnym zapewnianiu bezpieczeństwa zatrudnienia oraz redukcja segmentacji rynku pracy z uwzględnieniem roli partnerów społecznych (Wytyczna nr 21 zawarta w Decyzji Rady Unii Europejskiej z dnia 12 lipca 2005 r.)	36
3.5.1	Działania ograniczające szarą strefę zatrudnienia	36
3.5.2	Rozwój dostępu do usług pośrednictwa pracy i informacji zawodowej	37
3.6	Zwiększanie i poprawa inwestycji w kapitał ludzki (Wytyczna nr 23 zawarta w Decyzji Rady Unii Europejskiej z dnia 12 lipca 2005 r.)	38
3.6.1	Rozwój edukacji dorosłych	41

3.6.2 Wsparcie praktycznych umiejętności zawodowych uczniów szkół ponadgimnazjalnych, studentów i absolwentów szkół wyższych	43
3.6.3 Systemy stypendialne	45
3.7 Dostosowanie systemów edukacji i szkoleń do nowych wymogów dotyczących kompetencji zawodowych (Wytyczna nr 24 zawarta w Decyzji Rady Unii Europejskiej z dnia 12 lipca 2005 r.)	
46	
3.7.1 Dostosowywanie kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych do potrzeb rynku pracy ..	47
3.7.2 Promocja kierunków kształcenia najbardziej poszukiwanych na rynku pracy	49
4 ZARZĄDZANIE REGIONALNYM PLANEM DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA (koordynacja, współpraca z radami zatrudnienia, promocja RPD, zasada partnerstwa, monitorowanie i sprawozdawczość).	50
Załączniki:	51

1 WPROWADZENIE

Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008 rok jest dokumentem, do którego przygotowania zobowiązują następujące akty prawne:

- Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (art.125 i 128),
- Postanowienia art. 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.).

Układ Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia koresponduje z Decyzją Rady Unii Europejskiej z dnia 12 lipca 2005 r. w sprawie wytycznych dla polityk zatrudnienia Państw Członkowskich (2005/600/WE) oraz kierunkami działań określonymi przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w sprawie Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008 rok.

Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia to dokument określający regionalną politykę rynku pracy oraz rozwój zasobów ludzkich w odniesieniu do wspólnotowej polityki rynku pracy.

Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008 rok:

- w części 1 przedstawia **regionalną politykę zatrudnienia oraz dotychczasową sytuację w regionie kujawsko-pomorskim**
- w części 2 wyznacza **zadania regionalne na rzecz zatrudnienia w ramach wytycznych Europejskiej Strategii Zatrudnienia.**
- w części 3 ujmuje zagadnienia dotyczące **zarządzania Regionalnym Planem Działań na Rzecz Zatrudnienia oraz sposób prowadzenia monitoringu z realizacji zadań określonych Regionalnym Planem Działań na Rzecz Zatrudnienia.**

Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia wyznacza ramy regionalnych działań w zakresie polityki rynku pracy. Dokument ten został przygotowany przez Zespół, w skład którego wchodzi przedstawiciele administracji samorządowej, rządowej, jak i organizacji pozarządowych oraz innych partnerów. RPD/Z zostanie zaopiniowany przez Wojewódzką Radę Zatrudnienia, w skład której wchodzi przedstawiciele wojewódzkich struktur organizacji związkowych, organizacji pracodawców, społeczno-zawodowych organizacji rolników, organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy, nauki oraz wojewody.

2 REGIONALNA POLITYKA ZATRUDNIENIA ORAZ DOTYCHCZASOWA SYTUACJA W REGIONIE KUJAWSKO-POMORSKIM

Tło polityki regionalnej i dotychczasowa sytuacja w regionie

W województwie kujawsko-pomorskim (według stanu na 30 czerwca 2007 r.)* zamieszkuje 2.065,5 tys. osób, co stanowi 5,4% ogółu ludności Polski. W odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, liczba ludności w województwie nieznacznie zmniejszyła się (885 osób). Większość mieszkańców naszego województwa to kobiety (51,7%). W miastach mieszka 61,2% ogółu ludności (przed rokiem – 61,4%).

Zdecydowana większość mieszkańców województwa (64,4%) znajduje się w wieku produkcyjnym. W porównaniu z czerwcem 2006 r. w liczbie ludności ogółem w województwie zmniejszył się udział osób w wieku przedprodukcyjnym (o 0,5 pkt. proc.), natomiast wzrosły udziały osób w wieku produkcyjnym (o 0,1 pkt. proc.) i w wieku poprodukcyjnym (o 0,4 pkt. proc.).

Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym. Stan na 30 czerwca 2007 r.						
Wyszczególnienie	ogółem		mężczyźni		kobiety	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%
ogółem	2 065 540	100,0	996 682	100,0	1 068 858	100,0
wiek przedprodukcyjny	426 177	20,6	218 122	21,9	208 055	19,5
wiek produkcyjny	1 332 586	64,5	681 257	68,4	651 329	60,9
wiek poprodukcyjny	306 777	14,9	97 303	9,8	209 474	19,6

Konsekwencją struktury wieku ludności jest poziom wskaźnika obciążenia demograficznego ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku nieprodukcyjnym. W województwie kujawsko-pomorskim wskaźnik ten wynosi 55,0% (wobec 55,3% w czerwcu 2006 r.). Wskaźniki te są bardziej niekorzystne dla kobiet niż dla mężczyzn.

Miary demograficznej młodości i starości

Wyszczególnienie	ogółem	mężczyźni	kobiety
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym ogółem	55,0	46,3	64,1
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (miara demograficznej "młodości") na 100 osób w wieku produkcyjnym	32,0	32,0	31,9
Ludność w wieku poprodukcyjnym (miara demograficznej "starości") na 100 osób w wieku produkcyjnym	23,0	14,3	32,2

* Źródło: „Ludność. Stan i struktura w przekroju terytorialnym. Stan w dniu 30 VI 2007 r.” GUS, publikacja elektroniczna (www.stat.gov.pl)

Kluczowe problemy rynku pracy województwa kujawsko-pomorskiego wiążą się ze strukturą bezrobocia i dotyczą wysokiego udziału wymienionych poniżej grup osób w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych w PUP:

- kobiety (w tym powracające na rynek pracy) stanowiły w województwie 61,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (średnio w kraju 58,2%),
- długotrwale bezrobotni – to 65,7% bezrobotnych zarejestrowanych w województwie (średnio w kraju 62,6%),
- bezrobotni zamieszkujący na wsi – 45,9% (średnio w kraju 45,0%),
- bezrobotni do 25 roku życia – 19,7% (średnio w kraju 19,0%),
- bezrobotni powyżej 50 roku życia – 20,1% (średnio w kraju 21,7%),
- bezrobotni niepełnosprawni – 3,2% (średnio w kraju 3,9%).

Tak wysoki udział powyżej wymienionych kategorii osób bezrobotnych wynika przede wszystkim z:

- niedostosowania kwalifikacji i umiejętności zawodowych osób pozostających bez pracy do potrzeb regionalnego i lokalnych rynków pracy oraz niskiego poziomu wykształcenia osób bezrobotnych (według stanu na 31.12.2007 r. 68,5% bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe lub niższe, przeciętnie w kraju – 61,9%),
- braku doświadczenia zawodowego (szczególnie wśród młodych osób wchodzących na rynek pracy),
- skutków czasowego wyłączenia z aktywnego uczestnictwa w rynku pracy (szczególnie
- w przypadku kobiet powracających na rynek pracy po okresie macierzyństwa),
- niskiej aktywności zawodowej osób starszych, związanej w dużej mierze z dostępnością alternatywnych źródeł dochodu (w szczególności możliwością wcześniejszego przejścia
- na emeryturę),
- narastania barier psychologicznych utrudniających w znacznym stopniu powrót na rynek pracy wśród osób długotrwale bezrobotnych,
- niskiej mobilności przestrzennej osób pozostających bez pracy.

W województwie kujawsko-pomorskim na dzień 31.12.2007 r. zarejestrowanych było 123.243 osoby bezrobotne i 3.324 osoby poszukujące pracy. Stopa bezrobocia wynosiła 15,2% (III miejsce w skali kraju), podczas gdy przeciętnie w kraju osiągnęła poziom 11,4%. Na koniec grudnia 2006 r. wskaźnik ten wynosił odpowiednio: 19,2% i 14,8%.

Pomimo podejmowanych od wielu lat działań i widocznych od 2004 roku tendencji spadkowych, poziom rejestrowanego bezrobocia w naszym regionie jest wyższy od średniej dla całego kraju przeciętnie o 4 punkty procentowe. Jednocześnie pomiędzy poszczególnymi powiatami występują znaczne różnice w wysokości stopy bezrobocia, a zróżnicowanie to coraz bardziej się pogłębia. Najniższy poziom bezrobocia charakteryzuje największe miasta naszego regionu (Bydgoszcz – 6,3%, Toruń – 6,4%) natomiast najwyższy powiaty o charakterze rolniczym (powiat lipnowski – 22,7%, powiat grudziądzki – 24,1%). Na koniec grudnia 2007 r. rozpiętość stopy bezrobocia pomiędzy powiatami województwa kujawsko-pomorskiego (iloraz stopy bezrobocia w powiecie o najwyższej stopie bezrobocia i w powiecie o najniższej stopie bezrobocia) osiągnęła wskaźnik 3,8 podczas gdy na koniec 2003 roku wynosiła 2,7 (na koniec 2005 roku – 3,0, a na koniec 2006 roku – 3,4).

3 ZADANIA REGIONALNE NA RZECZ ZATRUDNIENIA W RAMACH WYTYCZNYCH EUROPEJSKIEJ STRATEGII ZATRUDNIENIA

3.1 Wdrażanie polityk zatrudnienia ukierunkowanych na osiągnięcie pełnego zatrudnienia, poprawę jakości i wydajności pracy oraz na wzmocnienie spójności społecznej i terytorialnej (Wytyczna nr 17 zawarta w Decyzji Rady Unii Europejskiej z 12 lipca 2005 r.)

Kontekst problemowy

Z danych Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy wynika, że w rejestrze REGON w województwie kujawsko-pomorskim w końcu grudnia 2007 roku zarejestrowanych pozostawało 188,5 tys. podmiotów gospodarki narodowej (bez rolników indywidualnych). W sektorze publicznym działało 6,4 tys. podmiotów (3,4% ogółu), natomiast w sektorze prywatnym 182,1 tys. (96,6% ogółu podmiotów w województwie). W odniesieniu do grudnia 2006 roku liczba podmiotów wzrosła o 0,8% (1.582 jednostki), przy czym wzrost odnotowano zarówno w sektorze publicznym (o 47 jednostek), jak i prywatnym (o 1.535 jednostek).

Struktura przedsiębiorstw nie uległa istotnym zmianom: podmioty o liczbie pracujących do 9 osób stanowią 95,1% zawartości rejestru REGON, od 10 do 49 pracujących – 3,9%, a podmioty o liczbie pracujących powyżej 49 osób – 1,0%. W 2007 r. odnotowano liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o 0,3% w stosunku do danych z 2006 r. (z 147,7 tys. w grudniu 2006 r. do 148,2 tys. w grudniu 2007 r.).

W 2007 roku przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 223,0 tys. osób, tj. o 5,3% więcej niż w 2006 roku (w tym samym czasie w kraju odnotowano wzrost o 4,7%. W sektorze publicznym przeciętna liczba zatrudnionych wyniosła 27,8 tys. osób (o 2,9% mniej niż przed rokiem), a w prywatnym – 195,2 tys. osób (o 6,6% więcej). Udział zatrudnionych w sektorze prywatnym w ogólnej liczbie zatrudnionych zwiększył się nieznacznie w skali roku z 86,5% do 87,5% w okresie dwunastu miesięcy 2007 roku.

Poprawa konkurencyjności regionu stanowi jeden z nadrzędnych celów Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Wśród czynników wzrostu konkurencyjności wymienia się przedsiębiorczość ludności, zdolność podmiotów gospodarczych do absorpcji innowacji technicznych, rynkowych i organizacyjnych oraz przekształcenie ich w sukces komercyjny. Przyjmuje się, że dla pobudzenia aktywności inwestycyjnej przedsiębiorstw i podniesienia ich konkurencyjności istotne znaczenie ma dalszy rozwój systemu ułatwień dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania. Obecnie istniejące instytucje wsparcia nie zaspakajają w pełni potrzeb sektora MŚP, który napotyka na liczne bariery. Z racji swojej specyfiki, firmy mają ograniczone możliwości dostępu do kapitału, ze względu na niskie kapitały własne, brak majątku mogącego stanowić zabezpieczenie spłaty kredytu, małe doświadczenie właścicieli w zarządzaniu firmą, brak historii kredytowej. Ponadto rozkład przestrzenny instytucji wsparcia jest asymetryczny i koncentruje się w dużych miastach regionu.

3.1.1 Promocja przedsiębiorczości

Cel

- podwyższenie umiejętności i kwalifikacji pracowników, w celu dostosowania potencjału kadrowego przedsiębiorstw do zmieniających się warunków na rynku pracy,
- zwiększenie konkurencyjności oraz dostosowania funkcjonujących na rynku MŚP do działania na Jednolitym Rynku Europejskim poprzez unowocześnienie oferty produktowej, technologicznej i zwiększenie nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach,
- podniesienie konkurencyjności i rozwój potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw poprzez inwestycje w kadry.

Planowane działania

- Działanie 2.1 „*Wzrost konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw poprzez doradztwo*” Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw (SPO WKP). Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (TARR) zajmuje się realizacją zadań wynikających z umowy zawartej z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) w zakresie wdrażania Działania 2.1 „*Wzrost konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw poprzez doradztwo*”. TARR S.A. będzie realizowała w 2008 roku przede wszystkim działania związane z zakończeniem przez Beneficjentów projektów doradczych rozpoczętych w latach poprzednich. Do rozliczenia pozostało 13 czynnych umów. Obsługa programu wiąże się również z koniecznością przeprowadzenia 2 wizyt kontrolnych. Zespół ds. SPO WKP świadczy ponadto usługi doradcze i szkoleniowe.
- Poddziałanie 2.2.1 „*Dotacje na innowacyjne inwestycje*” w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw (SPO WKP). Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. zajmuje się realizacją zadań wynikających z umowy zawartej z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) w zakresie wdrażania Poddziałania 2.2.1 „*Dotacje na innowacyjne inwestycje*”. TARR S.A. będzie realizowała w 2008 roku działania związane z realizacją przez Beneficjentów innowacyjnych projektów inwestycyjnych rozpoczętych w ubiegłym roku. Do rozliczenia są 24 umowy. Obsługa programu wiąże się również z koniecznością przeprowadzenia 23 wizyt kontrolnych (jeden projekt zmonitorowano w roku ubiegłym). Zespół ds. SPO WKP świadczy ponadto usługi doradcze i szkoleniowe.
- Działanie 2.3 „*Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki*”, schemat a) „*Doskonalenie umiejętności i kwalifikacji kadr*” Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL). Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. zajmuje się realizacją zadań wynikających z zawartej umowy z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości w zakresie wdrażania Działania 2.3 „*Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki*”, schemat a) „*Doskonalenie umiejętności i kwalifikacji kadr*” w ramach SPO RZL. Zadania TARR S.A. polegają na promowaniu możliwości dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego szkoleń zawodowych, menedżerskich dla kadr zarządzających i pracowników przedsiębiorstw, studiów podyplomowych dla pracowników przedsiębiorstw i kadry zarządzającej oraz praktycznych szkoleń i staży odbywanych w instytucjach naukowo-badawczych. W 2008 r. w ramach Działania 2.3, schemat a) realizowanych będzie 9 umów o dofinansowanie. Ponadto średnio w miesiącu przeprowadzanych będzie 7 wizyt monitorujących szkolenia realizowane przez Beneficjentów z regionu oraz wizyty wykonywane na zlecenie innych Regionalnych Instytucji Finansujących. Zespół ds. SPO RZL przeprowadzi 3 kwartalne

badania monitoringowe Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.3, schemat a) SPO RZL. Zadania obejmują również świadczenie usług doradczych i szkoleniowych.

- Działanie 2.3 „*Wzrost konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw poprzez inwestycje*” Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw (SPO WKP). Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. zajmuje się realizacją zadań wynikających z umowy zawartej z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości w zakresie wdrażania Działania 2.3 „*Wzrost konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw poprzez inwestycje*” znanego pod hasłem UNIA DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH. TARR S.A. będzie realizowała w 2008 roku przede wszystkim działania związane z zakończeniem przez Beneficjentów projektów inwestycyjnych rozpoczętych w latach poprzednich. Do rozliczenia pozostały 64 czynne umowy. Obsługa programu wiąże się również z koniecznością przeprowadzenia 62 wizyt kontrolnych (dwa projekty zmonitorowano w roku ubiegłym). Zespół ds. SPO WKP świadczy ponadto usługi doradcze i szkoleniowe.

Rezultaty

- wsparcie udzielone MŚP w ramach Działania 2.1 SPO WKP wpłynie pozytywnie na podniesienie konkurencyjności firm z regionu kujawsko-pomorskiego poprzez ułatwienie im dostępu do specjalistycznej pomocy doradczej. W wyniku realizacji działania przewiduje się przede wszystkim wdrożenie Systemu Zarządzania Jakością i uzyskanie Certyfikatu.
- wsparcie udzielone przedsiębiorcom w ramach Poddziałania 2.2.1 SPO WKP wpłynie pozytywnie na podniesienie konkurencyjności firm z regionu kujawsko-pomorskiego. W wyniku realizacji działania projektuje się przede wszystkim wdrożenie innowacyjnych technologii oraz zwiększenie zatrudnienia. Rezultatem niektórych projektów mają być nowo utworzone laboratoria badawczo-rozwojowe oraz patenty. Nowoczesne urządzenia i maszyny będą generowały wysokiej jakości produkty i usługi, co przyczyni się do wzrostu wydajności oraz znacznie wpłynie na konkurencyjność przedsiębiorstw nie tylko na rynku krajowym.
- w wyniku realizacji Działania 2.3, schemat a) SPO RZL przewiduje się zwiększenie udziału w szkoleniach, stażach i studiach podyplomowych pracowników przedsiębiorstw oraz ich pracodawców, co poprawi funkcjonowanie przedsiębiorstw, a w konsekwencji zwiększy ich konkurencyjność. Przewiduje się także wzrost zdolności adaptacyjnych przedsiębiorców i ich pracowników do zmieniających się warunków gospodarczych.
- wsparcie udzielone MŚP w ramach działania 2.3 SPO WKP wpłynie pozytywnie na podniesienie konkurencyjności firm z regionu kujawsko-pomorskiego. W wyniku realizacji działania projektuje się zwiększenie zatrudnienia, powiększenie oferty produktowej i usługowej, wdrożenie nowoczesnych technologii, poprawę warunków BHP oraz poprawę stanu środowiska. Przewiduje się, że pozyskanie przez MŚP w ramach dotacji nowoczesnego parku maszynowego przyczyni się do wzrostu zdolności adaptacyjnych przedsiębiorstw do zmieniających się warunków gospodarczych.

Zgłaszający zadanie: TARR

3.1.2 Wsparcie MŚP poprzez rozwój działalności funduszy pożyczkowych oraz poręczeń kredytowych

Cel

Wsparcie sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w dostępie do zewnętrznego źródła finansowania prowadzonej działalności, co przyczynić się ma do zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorstw i wzrostu zatrudnienia.

Planowane działania

- Kujawsko – Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o. w Toruniu został utworzony w celu wspierania małych i średnich przedsiębiorstw na terenie województwa kujawsko-pomorskiego poprzez ułatwienie im dostępu do finansowania dłużnego. Pożyczki udzielane są przedsiębiorcom działającym we wszystkich branżach z wyjątkiem przedsiębiorców z sektora rolniczego, zbrojeniowego i przedsiębiorstw prowadzących działalność jako szkodliwą dla środowiska. Pożyczki przyznawane są na cele obrotowe z terminem spłaty do 24 miesięcy i na cele inwestycyjne z terminem zapadalności do 36 miesięcy. Oprocentowanie pożyczek w 2007 r. wynosiło 5,56% - 6,24% w stosunku rocznym. Maksymalna wysokość pożyczki wynosi 120 000,00 zł.

- Kujawsko – Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o. w Toruniu został utworzony w celu wspierania sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w dostępie do zewnętrznego źródła finansowania prowadzonej działalności, co przyczynić się ma do zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorstw i wzrostu zatrudnienia poprzez:

- udzielanie poręczeń kredytów/pożyczek zaciąganych przez mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa działające na terenie powiatów i miast będących udziałowcami TFPK sp. z o.o.
- szkolenia i doradztwo dla przedsiębiorców (w tym osób rozpoczynających działalność gospodarczą) z terenu województwa kujawsko-pomorskiego. Będą one dotyczyły między innymi szeroko pojętej organizacji i zarządzania w przedsiębiorstwie, organizacji i techniki sprzedaży, zarządzania zasobami ludzkimi, finansów i rachunkowości. Tematy szkoleń zostały wstępnie ustalone w wyniku bezpośrednich i telefonicznych rozmów z przyszłymi Beneficjentami Funduszu oraz w efekcie ankiety.

Rezultaty ilościowe

- w 2008 roku Kujawsko – Pomorski Fundusz Pożyczkowy planuje udzielić 131 pożyczek na kwotę około 7,8 mln zł. Szacuje się, że działania te pozwolą na utrzymanie około 250 miejsc pracy i utworzenie ponad 130 nowych stanowisk pracy.

- Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych w 2008 roku planuje zwiększyć liczbę przedsiębiorców korzystających z poręczenia Funduszu – 200 firm (wartość poręczeń – 15,0 mln zł), co pozwoli utworzyć ok. 250 nowych miejsc pracy. Planowane są również szkolenia dla przedsiębiorców, które będą się odbywały cyklicznie - raz na kwartał (100 osób przeszkolonych).

Rezultaty jakościowe

- Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych w 2008 roku planuje również osiągnąć rezultaty jakościowe tj.

- rozwój lokalnej przedsiębiorczości i wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw,

- poprawa jakości świadczonych usług przez MŚP,
- podniesienie poziomu wiedzy u osób przeszkolonych,
- wzrost kwalifikacji zawodowych u Beneficjentów Ostatecznych,
- rozwój nowoczesnych technologii,
- popularyzacja instytucji otoczenia biznesu jako form wsparcia.

Zgłaszający zadanie: Kujawsko–Pomorski Fundusz Pożyczkowy, Kujawsko–Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych

3.1.3 Promocja przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych

Cel

Promocja przedsiębiorczości poprzez udzielanie pomocy osobom bezrobotnym w rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej.

Działania

Promocja przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych odbywała się będzie poprzez ich uczestnictwo w szkoleniach, pomoc informacyjno-doradczą oraz przyznawanie przez powiatowe urzędy pracy środków na rozpoczęcie samodzielnej działalności gospodarczej. Środki przeznaczone na promocję przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych będą przyznawane w formie dotacji, pochodzących z takich źródeł jak Funduszu Pracy oraz Europejski Fundusz Społeczny w ramach Priorytetu VI PO KL.

Rezultaty

- podjęcie samodzielnej działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne,
- zdobycie wiedzy przez osoby bezrobotne z zakresu rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej,
- zwiększenie aktywności osób bezrobotnych,
- ożywienie lokalnego rynku pracy,
- tworzenie nowych miejsc pracy,
- poprawa sytuacji materialnej osób bezrobotnych, które zdecydowały się na samozatrudnienie i rodzin tych osób,
- rozwój współpracy z instytucjami okołobiznesowymi.

Zgłaszający zadanie: WUP, pup

3.1.4 Rozwój usług dla przedsiębiorców

Cel

- ułatwienie przedsiębiorcom dostępu do specjalistycznej pomocy biznesowej i doradczej dotyczącej prowadzenia działalności na Jednolitym Rynku Europejskim, projektowania i wdrażania systemów zarządzania jakością, środowiska oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, uzyskiwania certyfikatów zgodności, wprowadzania innowacji i nowych technologii,

- podejmowania i rozwijania działalności eksportowej, tworzenia sieci kooperacyjnych i łączenia przedsiębiorstw,
- podniesienie innowacyjnego potencjału regionów dla zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorstw,
 - obsługa inwestorów zagranicznych, tworzenie i aktualizowanie bazy ofert przeznaczonych pod inwestycje z województwa kujawsko-pomorskiego oraz promocja gospodarcza naszego regionu.

Planowane działania

- Centrum Transferu Technologii (CTT), które rozpoczęło swoją działalność od kwietnia 2005 roku, ma na celu przygotowanie postaw proinnowacyjnych w społeczeństwie oraz popularyzowanie postępu technicznego, technologicznego, organizacyjnego i ekonomicznego. Działania Centrum Transferu Technologii oparte są m.in. na współpracy z uczelniami, instytutami naukowo-badawczymi, dużymi firmami, organizacjami samorządu gospodarczego oraz instytucjami rządowymi, zarówno z kraju, jak i z zagranicy. Centrum Transferu Technologii oferuje małym i średnim przedsiębiorcom dostęp do powierzchni produkcyjnej, biurowej i szkoleniowej, służy doradztwem w zakresie tworzenia biznes planów, pozyskiwania środków finansowych oraz uzyskania usług specjalistycznych. Oprócz wyżej wymienionych działań, organizowane są szkolenia, konferencje, warsztaty m.in. z takich dziedzin jak zastosowanie technologii informatycznych w działalności gospodarczej, transfer technologii, patentowanie, znaki towarowe, zarządzanie przedsiębiorstwem oraz pozyskiwanie funduszy UE przeznaczonych na rozwój przedsiębiorstw. Z usług CTT korzystają zarówno firmy z sektora MSP, jak i różnego rodzaju instytucje.

- Centrum Obsługi Inwestora (COI), którego podstawowym zakresem działalności jest wspólna z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych (PAIiIZ) obsługa inwestorów zagranicznych, tworzenie i aktualizowanie bazy ofert przeznaczonych pod inwestycje z województwa kujawsko-pomorskiego oraz promocja gospodarcza naszego regionu. COI jest miejscem pierwszego kontaktu dla przedsiębiorców zagranicznych zainteresowanych inwestowaniem w województwie kujawsko-pomorskim. Służy informacją o warunkach inwestowania oraz dostępnych terenach inwestycyjnych odpowiednich dla charakteru inwestycji zagranicznej. Informuje inwestorów o obowiązkowych przepisach prawnych i procedurach związanych z podejmowaniem działalności gospodarczej w Polsce oraz walorach inwestycyjnych regionu. Inwestorzy zagraniczni chcący inwestować w naszym województwie mogą liczyć na kompleksową obsługę podczas realizacji projektu inwestycyjnego.

Planowane działania COI:

- tworzenie i bieżące aktualizowanie regionalnych ofert inwestycyjnych typu greenfield (tereny pod inwestycje) i brownfield (jak hale i budynki) oraz udostępnienie ich Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych (PAIiIZ),
- gromadzenie podstawowych informacji o przedsiębiorstwach państwowych, spółkach Skarbu Państwa lub spółkach komunalnych w województwie szukających inwestora strategicznego,
- gromadzenie i bieżące aktualizowanie danych o projektach publiczno-prywatnych możliwych do realizacji z udziałem inwestora (inwestorów) zagranicznego w województwie,
- współpraca ze strefami ekonomicznymi, parkami przemysłowo-technologicznymi, Centrum Transferu Technologii, Izbami Handlowo-Przemysłowymi.

Rezultaty ilościowe

- liczba przedsiębiorców korzystających z usług TARR S.A. (w tym: liczba przedsiębiorstw korzystających z usług szkoleniowych, informacyjnych, doradczych o charakterze ogólnym),
- liczba usług zrealizowanych na rzecz przedsiębiorców (w tym: liczba usług doradczych o charakterze ogólnym, informacyjnych, liczba przeprowadzonych szkoleń, konferencji/seminariów),
- utworzenie nowych/utrzymanie dotychczasowych miejsc pracy,
- wzrost liczby przedsiębiorstw w regionie.

Rezultaty jakościowe

- rozwój usług doradczych oraz zwiększenie wskaźnika przetrwania firm i utrzymania miejsc pracy,
- wzmocnienie współpracy przedsiębiorstw i instytucji badawczo-naukowych,
- wzrost innowacyjności regionu.

Zgłaszający zadanie: TARR S.A. - Centrum Transferu Technologii, Centrum Obsługi Inwestora

3.1.5 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia w ramach Priorytetu VI PO KL

Cel

Promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

Planowane działania

W ramach Działania 6.2 PO KL będzie udzielane wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą (w tym na założenie spółdzielni lub spółdzielni socjalnej) poprzez zastosowanie następujących instrumentów (jednego lub kilku):

- doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i prowadzenia działalności gospodarczej,
- przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości (w tym w formie spółdzielni lub spółdzielni socjalnej – o ile wszyscy udziałowcy są osobami, które rozpoczęły prowadzenie działalności w wyniku uczestnictwa w projekcie realizowanym w ramach przedmiotowego działania), do wysokości stanowiącej równowartość 40,0 tys. zł (lub 20,0 tys. zł na osobę w przypadku spółdzielni lub spółdzielni socjalnej),
- wsparcie pomostowe w okresie od 6 do 12 miesięcy od dnia zarejestrowania działalności gospodarczej, obejmujące m.in. doradztwo oraz pomoc w efektywnym wykorzystaniu dotacji (wyłącznie dla osób, które rozpoczęły działalność w ramach danego projektu),
- promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia poprzez kampanie promocyjno-informacyjne,
- upowszechnianie dobrych praktyk z zakresu rozwoju przedsiębiorczości.

Rezultaty

- zwiększenie liczby podmiotów gospodarczych w regionie.

Zgłaszający zadanie: WUP, pup.

3.1.6 Wzmacnianie spójności społecznej regionu

Cel

Zmniejszenie dysproporcji na regionalnym rynku pracy poprzez:

- a) zmniejszenie skali bezrobocia w powiatach o najwyższej stopie bezrobocia,
- b) poprawę warunków osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy:
 - bezrobotnych do 25 roku życia,
 - bezrobotnych długotrwale,
 - bezrobotnych powyżej 45. roku życia,
 - bezrobotnych bez wykształcenia średniego,
 - bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia oraz bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
 - bezrobotnych niepełnosprawnych,
- c) zmniejszenie skali zjawiska bezrobocia na terenach wiejskich,
- d) wzrost efektywności realizowanych programów,
- e) ułatwienie dostępności form aktywizacji zawodowej poprzez zwiększenie zakresu i liczby osób objętych programami współfinansowanymi z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego.

Planowane działania

Uchwałą Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr XV/316/07 z dnia 28 grudnia 2007 roku, określone zostały „Kryteria ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty w 2008 roku”, które opierają się na następujących zmiennych:

- natężenie bezrobocia mierzone wskaźnikiem stopy bezrobocia według stanu na dzień 30.09.2007 r.
- skala bezrobocia mierzona liczbą bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy według stanu na dzień 30.09.2007 r.:
 - bezrobotni do 25 roku życia,
 - bezrobotni długotrwale,
 - bezrobotni w wieku powyżej 50 roku życia,
 - bezrobotni bez wykształcenia średniego,
 - bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia oraz bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
 - bezrobotni niepełnosprawni,
- skala bezrobocia mierzona liczbą bezrobotnych zamieszkałych na wsi według stanu na dzień 30.09.2007 r.
- wskaźnik płynności rynku pracy – za IV kwartał 2006 r. i 3 kwartały 2007 r.
- wskaźnik efektywności zatrudnieniowej – wybranych form aktywnych (szkolenia, prace interwencyjne, roboty publiczne, przygotowanie zawodowe i staże) za I półrocze 2007 r.
- wskaźnik zakontraktowania środków Funduszu Pracy przeznaczonych na realizację projektów współfinansowanych z EFS dostępnych w 2007 roku.

Rezultaty

Efektom podejmowanych działań winno być zmniejszenie rozpiętości stóp bezrobocia między powiatami.

Zgłaszający zadanie: WUP, pup

3.1.7 Działania w obszarze integracji społecznej

Cel

Celem jest pomoc w wypracowaniu skutecznych narzędzi rozwiązywania problemów społecznych w gminach będących w najtrudniejszej sytuacji społeczno-ekonomicznej, zwłaszcza rozwoju usług społecznych adresowanych do osób starszych, dzieci i młodzieży oraz rodzin z dziećmi.

Planowane działania

Dla realizacji ww. celu wdrażany będzie Poakcesyjny Program Wsparcia Obszarów Wiejskich. W województwie kujawsko-pomorskim, zgodnie z metodologią selekcji gmin opracowaną przez zespół ekspertów na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, do udziału w PPWOW wybrano 39 gmin wiejskich i miejsko-wiejskich.

Przy wyborze gmin kierowano się następującymi wskaźnikami:

- położeniem gminy - demograficzną charakterystyką mieszkańców,
- charakterystyką struktury gospodarczej,
- problemami sfery gospodarczej,
- liczebnością mieszkańców miast w przypadku gmin miejsko-wiejskich.

Pod uwagę brano dane liczbowe, które dotyczyły m.in. liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym, liczby rodzin wielodzietnych i niepełnych, liczby osób niepełnosprawnych, liczby klientów pomocy społecznej, a także dochód na mieszkańca gminy, poziom bezrobocia oraz peryferyjność położenia gminy.

Rezultaty

- rozwój usług społecznych dla osób starszych, dzieci i młodzieży oraz rodzin z dziećmi w 39 gminach wiejskich województwa kujawsko-pomorskiego,
- opracowanie zgodnych z wytycznymi MPiPS strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- wdrażanie gminnych strategii rozwiązywania problemów społecznych poprzez sfinansowanie projektów wynikających z ich zapisów,
- wzmocnienie istniejących oraz tworzenie nowych lokalnych organizacji pozarządowych aktywnie włączających się w proces integracji społecznej na terenie gmin.

Zgłaszający zadanie: ROPS, realizatorzy - gminy wytypowane do udziału w Programie

3.2 Promowanie podejścia do pracy zgodnego z cyklem życia człowieka (Wytyczna nr 18 zawarta w Decyzji Rady Unii Europejskiej z dnia 12 lipca 2005 r.)

Kontekst problemowy

W końcu 2007 roku kobiety w liczbie 76,1 tys. osób, stanowiły 61,8% ogółu bezrobotnych w województwie. W porównaniu z końcem roku 2006 populacja bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 17,7 tys. osób (18,8%), ale udział kobiet wśród bezrobotnych ogółem zwiększył się o 3,1 pkt. proc. Kobiety stanowiły w 2007 roku 48,1% wszystkich bezrobotnych podejmujących pracę (w roku poprzednim – 43,5%) oraz 44,9% osób podejmujących zatrudnienie subsydiowane (w roku poprzednim – 43,0%). W 2007 roku kobiety stanowiły 42,7% ogółu bezrobotnych podejmujących szkolenia (w roku poprzednim – 43,9%). Kobiety częściej niż mężczyźni podejmowały w 2007 roku staże (71,5% ogółu, wobec 68,0% w roku poprzednim) i przygotowanie zawodowe w miejscu pracy (67,6% ogółu, wobec 64,3% w roku 2006), a także częściej korzystały z usług poradnictwa zawodowego (55,2% bezrobotnych korzystających z poradnictwa indywidualnego i 61,8% ogółu bezrobotnych korzystających z poradnictwa w formie grupowej).

Kobiety stanowią szczególną grupę uczestników rynku pracy. Wyrównanie szans kobiet i mężczyzn w dostępie do zatrudnienia dotyczy wielu sfer – gospodarczej, edukacyjnej jak również sfery świadomości społeczeństwa. Kobiety są bardziej narażone na bezrobocie niż mężczyźni. Utrzymująca się segregacja ze względu na płeć oraz praktyka zatrudniania kobiet w wybranych sektorach jest nadal obecna na rynku pracy. Konsekwencją takiego postrzegania rynku pracy są bariery dostępu kobiet do zawodów, które postrzegane są jako męskie. W sektorach, gdzie więcej zatrudnionych jest kobiet statystycznie płace są niższe, technologie mniej zaawansowane i niższy prestiż społeczny. Nierówny dostęp do zatrudnienia dla kobiet i mężczyzn istnieje już na etapie naboru do pracy, a w dalszej kolejności awansowaniu.

Według stanu na 31 grudnia 2007 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 24,3 tys. bezrobotnych do 25 roku życia. Stanowili oni 19,7% ogółu bezrobotnych w województwie. W porównaniu z końcem 2006 roku udział ten zmniejszył się o 2,0 pkt. proc. W porównaniu z końcem poprzedniego roku populacja bezrobotnych do 25 roku życia zmniejszyła się w województwie kujawsko – pomorskim o 10,4 tys., czyli 30,0% (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych o 23,0%). Prawie połowa (49,2%; przed rokiem – 50,2%) bezrobotnych do 25 roku życia nie legitymowała się żadnym stażem pracy (wśród bezrobotnych ogółem – 20,1%). Najliczniejsze grupy pod względem poziomu wykształcenia stanowiły osoby, które ukończyły szkoły policealne i średnie zawodowe (26,2%, wobec 25,7% przed rokiem oraz zasadnicze szkoły zawodowe (24,9%, wobec 28,3% przed rokiem) i szkoły gimnazjalne i poniżej (24,8%; przed rokiem – 24,8%). Osoby pozostające w rejestrach powiatowych urzędów pracy dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji) stanowiły 25,5% populacji bezrobotnych do 25 roku życia (przed rokiem – 30,6%). Najbardziej liczna pod względem czasu pozostawania bez pracy jest grupa młodych bezrobotnych pozostających bez zatrudnienia od 1 do 3 miesięcy (27,3%, przed rokiem – 27,3%) W 2007 roku pracę podjęło 27,1 tys. bezrobotnych do 25 roku życia, co stanowiło 29,0% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych w województwie (w roku poprzednim było to odpowiednio: 30,6 tys. osób i 31,2%). Bezrobotni do 25 roku życia stanowili w 2007 roku 19,3% wszystkich bezrobotnych podejmujących zatrudnienie subsydiowane (w roku poprzednim – 22,0%), 27,8% – rozpoczynających szkolenia (37,5% w roku 2006), 95,7% – rozpoczynających staże (wobec 95,6% w roku poprzednim) i 6,4% – rozpoczynających prace społecznie użyteczne (w roku

poprzednim – 9,1%). W 2007 roku młodzi bezrobotni stanowili 36,2% wszystkich bezrobotnych korzystających z usług poradnictwa zawodowego w formie porad indywidualnych i 25,1% – z poradnictwa grupowego.

Istnieje potrzeba wspierania ludzi młodych, w tym absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, w podejmowaniu przez nich decyzji zawodowych i przygotowaniu ich do sprawnego funkcjonowania na współczesnym rynku pracy. Dotychczas w niewielu szkołach pracują doradcy zawodowi i funkcjonują wewnątrz szkolne systemy orientacji i poradnictwa zawodowego, a nieliczne szkolne ośrodki kariery nie są w stanie udzielić pomocy wszystkim zainteresowanym. Brak dostępu do profesjonalnych usług poradnictwa zawodowego bardzo często skutkuje negatywnymi konsekwencjami w momencie, kiedy młodzi ludzie wchodzi na rynek pracy.

Do najbardziej efektywnych form przeciwdziałania bezrobociu w grupie osób młodych należą staże oraz szkolenia. Istotne znaczenie w przypadku wsparcia dla ww. grupy ma realizacja zadań mających na celu zdobycie doświadczenia zawodowego, podnoszenie poziomu wykształcenia, umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz podejmowanie działalności gospodarczej.

Bezrobotna młodzież, pochodząca ze środowisk społecznie i zawodowo marginalizowanych napotyka liczne przeszkody na drodze zawodowego rozwoju. Bariery istniejące zarówno w zakresie funkcjonowania tej grupy na rynku pracy, jak i w życiu osobistym wynikają z uwarunkowań środowiskowych jak i z niedostosowania kwalifikacji do potrzeb lokalnego rynku pracy. Młodzież społecznie niedostosowana, posiadająca zaległości edukacyjne i pozbawiona prawidłowych wzorców środowiskowych, czy rodzinnych, ma znacznie mniejsze szanse na znalezienie zatrudnienia i nie jest w stanie sama poradzić sobie z narastającymi problemami. Ponadto istotne bariery, z jakimi mają do czynienia potencjalni odbiorcy pomocy sprowadzają się do braku podstawowych umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania pracy, czy posługiwania się językiem obcym. Młodzież zagrożona wykluczeniem społecznym bardzo często nie przejawia postaw przedsiębiorczych, a nawet zdarza się, że nie posiada dostatecznych zdolności interpersonalnych umożliwiających samodzielne radzenie sobie w jakiegokolwiek trudnej życiowej sytuacji.

W końcu 2007 roku bezrobotni powyżej 50 roku życia, w liczbie 24,7 tys. osób stanowili 20,1% ogółu bezrobotnych w województwie. W porównaniu z końcem roku poprzedniego populacja bezrobotnych powyżej 50 roku życia zmniejszyła się o 9,0% (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych o 23,0%), ale udział tej grupy w liczbie bezrobotnych ogółem wzrósł o 3,1 pkt. proc. Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia dominowały osoby z bardzo długim, ponad 20-letnim stażem pracy (42,4%; w końcu 2006 roku – 44,1%). Najliczniejszą grupę pod względem poziomu wykształcenia stanowiły osoby, które ukończyły jedynie szkoły gimnazjalne i poniżej (50,7% wobec 52,1% przed rokiem). Osoby pozostające w rejestrach pup dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji) stanowiły 58,0% populacji bezrobotnych powyżej 50 roku życia (przed rokiem – 63,0%). W 2007 roku pracę podjęło 10,7 tys. bezrobotnych powyżej 50 roku życia, co stanowiło 11,5% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych w województwie (w roku poprzednim było to odpowiednio: 9,0 tys. osób i 9,1%). Zatrudnienie subsydiowane podjęło 4,1 tys. bezrobotnych powyżej 50 roku życia (23,9% wszystkich bezrobotnych podejmujących takie zatrudnienie). W 2007 roku bezrobotni powyżej 50 roku życia stanowili 8,0% ogółu bezrobotnych podejmujących szkolenia (w roku poprzednim – 5,5%), 11,1% – przygotowanie zawodowe w miejscu pracy (w roku poprzednim – 8,3%) i 25,0% - rozpoczynających prace społecznie użyteczne (w 2006 roku – 20,3%). W 2007 roku bezrobotni

powyżej 50 roku życia stanowili 10,5% wszystkich bezrobotnych korzystających z usług poradnictwa zawodowego w formie porad indywidualnych i 20,5% – z poradnictwa grupowego.

3.2.1 Wsparcie równego dostępu do zatrudnienia dla kobiet i mężczyzn

Cel

Wsparcie równego dostępu do zatrudnienia dla kobiet i mężczyzn.

Planowane działania

Wsparcie równego dostępu do zatrudnienia dla kobiet i mężczyzn będzie się odbywało poprzez realizację projektów, w których stosowana jest zasada równości szans. Projekty te obejmować będą usługi oraz instrumenty rynku pracy, które są współfinansowane ze środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.

Rezultaty

- wzrost stopy zatrudnienia oraz samozatrudnienia kobiet,
- zmniejszenia udziału kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych,
- zwiększenie u kobiet umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ich uaktualnienie m.in. poprzez udział w projektach i programach rynku pracy,
- podniesienie statusu zawodowego i społecznego kobiet,
- przełamanie stereotypów w sferze podziału zawodów na tradycyjne i męskie,
- stworzenie warunków większej dostępności do usług opiekuńczo-wychowawczych (m.in. zapewnienie opieki nad dziećmi),
- większa aktywność instytucji i organizacji działających na rzecz równouprawnienia na rynku pracy.

Zgłaszający zadanie: WUP, pup

3.2.2 Promocja zatrudnienia młodzieży

Cel

Celem głównym jest aktywizacja społeczna i zawodowa młodzieży w wieku 15-25 lat, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez jej powrót do systemu edukacji, zdobycie zawodu oraz usamodzielnienie się. Wspomaganie młodzieży w wyborze dalszego kierunku kształcenia lub wyboru drogi zawodowej w tym poprzez nabycie lub udoskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji. Przygotowanie młodzieży do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu gospodarczym i wspomaganie jej w dokonywaniu wyborów w kontekście kierunków kształcenia, a także odpowiedniego kierunku aktywności zawodowej.

Planowane działania

- objęciu młodzieży wsparciem psychologicznym,

- objęciu Beneficjentów szkoleniami zawodowymi, językowymi, kursami prawa jazdy, kursami komputerowymi,
- aktywizacji w ramach staży zawodowych,
- doskonaleniu oferty OHP w zakresie usług pośrednictwa pracy; tworzeniu punktów pośrednictwa pracy krótkoterminowej, sezonowej, stałej,
- organizacja giełd i targów pracy,
- udostępnianie zasobów informacyjnych, udostępnianie sprzętu informatycznego do poszukiwania pracy przez Internet,
- świadczenie usług poradnictwa zawodowego w Mobilnych Centrach Informacji Zawodowej oraz Młodzieżowych Centrach Kariery,
- organizowanie i prowadzenie warsztatów z zakresu aktywnego poszukiwania pracy, organizacja Klubów Pracy, współpraca ze Szkolnymi Ośrodkami Kariery (SzOK).
- przeprowadzanie przez doradców zawodowych pup spotkań informacyjnych nt. sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz oferty powiatowych urzędów pracy z uczniami ostatnich klas gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych

Realizatorami powyższych działań będą przede wszystkim Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, OHP jak również powiatowe urzędy pracy. W strukturach OHP są to: Mobilne Centra Informacji Zawodowej, Młodzieżowe Centrum Kariery, Młodzieżowe Biura Pracy i ich filie, Kluby Pracy.

Ponadto na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego będą podejmowane również takie działania jak:

- rozszerzanie oferty szkół o zagadnienia związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno-zawodowym, informowanie uczniów o korzyściach płynących z wyboru danej ścieżki edukacyjnej oraz możliwości dalszego kształcenia w kontekście uwarunkowań lokalnego i regionalnego rynku pracy (Szkolne Ośrodki Kariery), w tym w ramach Poddziałania 9.1.2. i Działania 9.2 Priorytetu IX PO KL,
- usługi doradcze w zakresie wyboru ścieżki kształcenia formalnego (lub uzupełnienia wykształcenia i kwalifikacji formalnych), w tym w ramach Działania 9.3 Priorytetu IX PO KL,
- diagnozowanie funkcjonowania szkolnych systemów doradztwa w wizytowanych szkołach,
- doskonalenie i doksztalcanie nauczycieli w zakresie doradztwa, w tym w ramach Działania 9.4 Priorytetu IX PO KL,
- zwiększenie liczby uczniów korzystających z form poradnictwa i szkoleń z zakresu przygotowania do wejścia na rynek pracy,
- zwiększenie w szkołach liczby zatrudnionych doradców zawodowych (decyzja organów prowadzących).

Rezultaty ilościowe

- Mobilne Centra Informacji Zawodowej odbędą 205 sesji wyjazdowych; z różnych form zajęć w czasie sesji wyjazdowych i stacjonarnych skorzysta łącznie około 13.000 osób,
- Młodzieżowe Centrum Kariery oraz Mobilne Centra Informacji Zawodowej udzielą około 500 porad i 2.000 informacji indywidualnych dla młodzieży bezrobotnej i uczącej się oraz przeprowadzą około 600 spotkań grupowych (warsztatów i informacji) dla około 9.000 osób – uczących się i poszukujących pracy,
- Kluby Pracy zorganizują około 400 warsztatów aktywnego poszukiwania pracy dla około 13.000 osób - młodzieży bezrobotnej i młodzieży uczącej się,

- w poszukiwaniu zatrudnienia zgłosi się do jednostek organizacyjnych WK OHP około 9.000 młodzieży poszukującej pracy i młodzieży uczącej się,
- zostanie pozyskanych ok. 7.000 miejsc pracy dla młodzieży bezrobotnej i młodzieży uczącej się,
- za pośrednictwem jednostek organizacyjnych WK OHP pracę podejmie ok. 6.000 osób do 25 roku życia,
- zostanie zorganizowanych około 50 giełd pracy i 6 ogólnopolskich targów pracy,
- liczba szkół i placówek, które przygotowały i rozpoczęły wdrażanie programów rozwojowych uwzględniających rozszerzenie oferty szkół o zagadnienia związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno-zawodowym,
- liczba szkół, w których powstały szkolne ośrodki kariery,
- liczba uruchomionych etatów doradców zawodowych w szkołach,
- liczba szkół, w których w ramach wizytacji zbadano funkcjonowanie szkolnych systemów doradztwa,
- liczba nauczycieli, którzy podjęli studia podyplomowe z zakresu doradztwa zawodowego.

Zgłaszający zadanie: OHP, Kuratorium Oświaty (Priorytet IX PO KL), WUP- CiPKZ, pup.

3.2.3 Promocja zatrudnienia osób powyżej 45. roku życia

Cel

Aktywizacja bezrobotnych osób powyżej 45. roku życia, nabycie przez nich nowych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych poprzez praktyczne wykonywanie zadań na stanowisku pracy lub podjęcie samozatrudnienia.

Planowane działania

We wszystkich działaniach Priorytetu VI PO KL aktywizacja osób pozostających bez zatrudnienia powyżej 45. roku życia jest traktowana priorytetowo. Ww. grupa będzie głównie wspierana poprzez działania powiatowych urzędów pracy lub przy ich współpracy.

Należąc do nich będzie:

- świadczenie usług rynku pracy, głównie takich jak roboty publiczne oraz prace interwencyjne, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, uzyskanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe, warsztaty aktywnego poszukiwania pracy, doradztwo psychologiczne,
- kierowanie osób do wykonywania prac społecznie użytecznych organizowanych przez gminy,
- zachęcanie lokalnych pracodawców do zatrudniania bezrobotnych powyżej 45. roku życia,
- upowszechnianie informacji wśród pracodawców o możliwościach skorzystania równocześnie w przypadku zatrudnienia bezrobotnych powyżej 45. roku życia z refundacji kosztów wyposażenia/doposażenia stanowisk pracy i prac interwencyjnych.

Działania te finansowane będą zarówno ze środków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego.

Rezultaty

- spadek stopy bezrobocia wśród grupy osób powyżej 45. roku życia,
- zwiększenie wskaźnika zatrudnienia osób powyżej 45. roku życia,
- wzrost wskaźnika aktywizacji osób tj. w stosunku liczby osób, które rozpoczęły udział w formie aktywizacji do liczby osób, które w tym samym okresie czasu zarejestrowały się jako bezrobotne w grupie osób w wieku 50-64 lata (O/K/M).

Zgłaszający zadanie: WUP, pup

3.3 Zapewnianie rynków pracy sprzyjających integracji, zwiększanie atrakcyjności pracy oraz czynienie pracy opłacalną dla osób jej poszukujących, w tym osób znajdujących się w gorszym położeniu i zawodowo nieaktywnych (Wytyczna nr 19 zawarta w Decyzji Rady Unii Europejskiej z dnia 12 lipca 2005 r.)

Kontekst problemowy

Według stanu na 31 grudnia 2007 roku w urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego zarejestrowanych było 80,9 tys. długotrwale bezrobotnych, którzy stanowili 65,7% ogółu bezrobotnych. W porównaniu z końcem poprzedniego roku populacja długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 26,0%, a udział tej grupy w liczbie bezrobotnych ogółem zmalał o 2,7 pkt. proc. W 2007 r. pracę podjęło 45,7 tys. osób z tej grupy bezrobotnych (o 8,8% mniej niż w roku 2006), co stanowiło 48,8% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych w województwie (o 2,2 pkt. proc. mniej).

Według stanu na 31 grudnia 2007 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych jako bezrobotni było 3,9 tys. osób niepełnosprawnych (o 11,2% mniej niż w końcu roku 2006), co stanowiło 3,2% ogółu bezrobotnych (w 2006 roku 2,7%). W rejestrach powiatowych urzędów pracy znajdowało się również 1,6 tys. niepełnosprawnych poszukujących pracy. Największy udział osób niepełnosprawnych w populacji bezrobotnych występuje w Bydgoszczy (7,4%), najmniejszy – w powiecie włocławskim (0,7%). Udział kobiet w populacji bezrobotnych niepełnosprawnych wynosi 53,4%, a prawo do zasiłku posiada 20,3% bezrobotnych niepełnosprawnych.

Według stanu na 31 grudnia 2007 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 56,6 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi. Stanowili oni 45,9% ogółu bezrobotnych w województwie (w końcu 2006 roku – 45,4%). W porównaniu z końcem roku poprzedniego było to o 16,1 tys. osób (22,1%) mniej (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych w województwie o 23,0%). Utrwała się struktura bezrobotnych zamieszkałych na wsi pod względem cech społeczno – demograficznych. W dalszym ciągu byli to przede wszystkim ludzie młodzi: 22,4% znajdowało się w przedziale 18 – 24 lata (wśród bezrobotnych ogółem wskaźnik ten wyniósł 19,7%), a 29,9% w przedziale 25 – 34 lata (wśród bezrobotnych ogółem – 28,3%). Na terenach wiejskich zamieszkuje ponad połowa (52,1%) wszystkich bezrobotnych w województwie będących w wieku 18 – 24 lata. Niższy od przeciętnej w województwie jest poziom wykształcenia bezrobotnych zamieszkałych na wsi: w końcu 2007 roku 40,2% z nich posiadało zaledwie wykształcenie gimnazjalne i poniżej (wśród bezrobotnych ogółem wskaźnik ten wyniósł 36,3%), a kolejne 33,7% legitymowało się wykształceniem zasadniczym zawodowym (wśród ogółu bezrobotnych – 32,2%). W dalszym ciągu ponad ¼

bezrobotnych zamieszkałych na wsi (25,5%) stanowiły osoby, które nigdy nie pracowały (wśród bezrobotnych ogółem grupa osób bez stażu to 20,1%). Mieszkańcy wsi stanowili ponad połowę (58,2%) wszystkich bezrobotnych bez stażu pracy. Największą grupę wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi stanowiły osoby, które w rejestrach pup pozostają nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy – 47,6% (wśród bezrobotnych ogółem wskaźnik ten wyniósł 45,2%). Osoby zamieszkałe na wsi stanowiły w 2007 roku 42,8% wszystkich bezrobotnych podejmujących pracę (w roku poprzednim – 40,3%). W 2007 roku pracę podjęło 40,1 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Według danych Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu w województwie kujawsko-pomorskim z różnych form pomocy społecznej skorzystało w 2007 r. 309.001 osób, co stanowiło ok. 15% ogółu mieszkańców regionu. Obserwuje się też, że główne powody korzystania z pomocy to ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niepełnosprawność.

Najliczniejszą grupę korzystających z pomocy społecznej (192.438 osób) stanowią osoby dotknięte ubóstwem, będącym często skutkiem pozostawania członków rodziny bez zatrudnienia; grupa ta stanowi ponad 62% ogółu korzystających z pomocy.

Bezrobocie jest jednym z największych problemów społecznych w regionie. Na szczególną uwagę zasługują bezrobotni niepełnosprawni, których jest w regionie blisko 4 tys. Osoby te mają największe problemy ze znalezieniem pracy w porównaniu do pozostałych grup bezrobotnych i dlatego wymagają szczególnego wsparcia.

Trzecią grupą korzystającą z pomocy społecznej są osoby bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Pojęcie bezradności jest w pomocy społecznej rozumiane bardzo szeroko; zawiera w sobie zarówno problematykę związaną z umiejętnościami sprawowania opieki nad dziećmi jak i też kwestię prowadzenia gospodarstwa domowego. Dotyczy to szczególnie rodzin niepełnych i wielodzietnych, w których realizacja tych zadań jest utrudniona. Na taki stan składa się wiele czynników, m. in. bezrobocie, warunki mieszkaniowe, warunki materialne, brak wiedzy, lekkomyślność. Z powodu bezradności przyznano w 2007r. pomoc społeczną 81.873 osobom, co stanowiło ok. 26% ogółu korzystających z pomocy.

Czwarty powód przyznania pomocy – niepełnosprawność dotyczył w 2007 r. 71.224 osób, którzy stanowili 23% ogółu osób korzystających z pomocy. Wyjaśnić należy, że świadczeniobiorcy pomocy społecznej w większości są dotknięci równocześnie kilkoma problemami i trudnościami życiowymi.

Przy omawianiu pomocy społecznej na terenie województwa kujawsko-pomorskiego należy podkreślić fakt, że sporą grupę osób korzystających stanowią ludzie długotrwale korzystający z jej świadczeń, czyli ponad 3 lata. Liczba takich osób kształtuje się (według danych za rok 2007) wokół 139.226 osób, co stanowi ok. 45% ogółu korzystających.

Wszystkie wymienione powyżej problemy społeczne, a także sieroctwo, bezdomność, długotrwała choroba, alkoholizm, narkomania oraz pobyt w zakładzie karnym mogą powodować zagrożenie wykluczeniem społecznym. Dlatego niezbędne są działania, które zapobiegają temu zjawisku. Jednym z takich działań może być ułatwienie dostępu do rynku pracy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz rozwijanie instytucji ekonomii społecznej jako skutecznej formy integracji społeczno-zawodowej. Ułatwienie to może polegać na likwidacji różnego rodzaju barier, na jakie napotykały te osoby poprzez zastosowanie instrumentów aktywnej integracji, mającej na celu przywrócenie osób wykluczonych na rynek pracy oraz ich integrację ze społeczeństwem, przywrócenie zdolności lub możliwości zatrudnienia, uzyskanie wsparcia dochodowego oraz wyeliminowanie przeszkód napotykanych przez osoby i rodziny

w procesie dostępu do praw i usług społecznych, a przez to wspierających ich powrót do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Istotne jest również tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi adaptacyjnych form zatrudnienia, w tym w sektorze ekonomii społecznej, która łączy cele społeczne z ekonomicznym stanowi skuteczny instrument aktywizacji osób doświadczających trudności związanych z wejściem i utrzymaniem się na rynku pracy.

Działania aktywizujące będą podejmowane m. in. przez ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, podmioty ekonomii społecznej a także organizacje pozarządowe w ramach realizacji Priorytetu VII PO KL *Promocja Integracji Społecznej*.

W stosunku do zarejestrowanych osób bezrobotnych działania aktywizujące powinny być podejmowane głównie przez powiatowe urzędy pracy w ramach projektów systemowych wykorzystujących instrumenty i usługi wymienione w ustawie o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz.U. Nr 99 z 2004 r., poz. 1001, z późn. zm), realizowanych w ramach Poddziałania 6.1.3 „*Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych*”.

Uzupełnienie działań podejmowanych przez publiczne służby zatrudnienia stanowić powinno wsparcie realizowane przez inne podmioty, działające w obszarze rynku pracy i świadczące usługi na rzecz osób pozostających bez zatrudnienia, dzięki realizacji projektów wybranych w trybie konkursowym w ramach Poddziałania 6.1.1 „*Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy*”.

Projekty te powinny być kierowane w szczególności do osób biernych zawodowo, dla których nie jest przewidziane wsparcie w ramach projektów systemowych powiatowych urzędów pracy oraz osób zamieszkujących na terenach wiejskich, zamierzających podjąć zatrudnienie w zawodach pozarolniczych.

3.3.1 Promocja zatrudnienia osób bezrobotnych

Cel

Zwiększenie mobilności geograficznej poprzez umożliwienie osobom bezrobotnym podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania, zwłaszcza osób pochodzących z obszarów wiejskich i oddalonych od aglomeracji miejskich.

Planowane działania

Stosowane będą instrumenty i usługi wymienione w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99. poz. 1001, z późn. zm.), związane z realizacją następujących form wsparcia:

- szkolenia prowadzące do podniesienia, uzupełnienia bądź zmiany kwalifikacji zawodowych,
- staże/przygotowanie zawodowe w miejscu pracy,
- prace interwencyjne,
- przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, w tym pomoc prawna, konsultacje w zakresie doradztwa związane z podjęciem działalności gospodarczej,
- wyposażenie lub wyposażenie stanowisk pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach prac interwencyjnych,
- refundowanie kosztów dojazdu, zakwaterowania oraz opieki nad dzieckiem do 7. roku życia.

Rezultaty

- zwiększenie mobilności osób bezrobotnych w zakresie poszukiwania pracy oraz nabywania bądź uzupełniania umiejętności lub kwalifikacji,
- wzrost liczby osób podejmujących pracę poza miejscem zamieszkania, zwłaszcza osób pochodzących z obszarów wiejskich,
- poprawa sytuacji finansowej osób bezrobotnych oraz ich rodzin, liczba osób otrzymujących wsparcie.

Zgłaszający zadanie: WUP, pup.

3.3.2 Wsparcie zatrudnienia osób niepełnosprawnych

Cel

Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem społecznym poprzez zwiększenie zatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych.

Planowane działania

W ramach rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych będą realizowane m.in. następujące zadania:

- Program wyrównywania różnic między regionami: celem strategicznym programu jest wyrównanie szans osób niepełnosprawnych, zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej. W ramach ww. programu planuje się dofinansować 70 projektów z zakresu likwidacji barier architektoniczno-budowlanych i transportowych oraz zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.
- Junior: celem programu jest umożliwienie wejścia w życie zawodowe (odbycie stażu, zdobycie zatrudnienia) młodym osobom niepełnosprawnym. Program stanowi uzupełnienie działań realizowanych przez urzędy pracy w ramach kolejnych edycji Krajowego Programu Aktywizacji Zawodowej Absolwentów „Pierwsza Praca” z wykorzystaniem środków Funduszu Pracy (m.in. na poradnictwo zawodowe i doradztwo – w ramach tego programu). W 2008 roku pomocą objęte zostaną 24 osoby niepełnosprawne z terenu województwa.
- Trener pracy – zatrudnienie wspomagane osób niepełnosprawnych: program pilotażowy, którego celem jest wypracowanie modelu zatrudnienia wspomagane, zapewniającego sprawne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy. W programie uczestniczył będzie powiat sępoleński, który zawarł w roku 2007 umowę z PFRON, rezultatem będzie wprowadzenie na rynek pracy 20 osób niepełnosprawnych.
- Uczeń na wsi: program pilotażowy, mający na celu pomoc w zdobyciu wykształcenia przez osoby niepełnosprawne zamieszkujące gminy wiejskie oraz gminy miejsko-wiejskie. Planuje się pokryć koszty nauki 2500 uczniów niepełnosprawnych i dofinansować 20 gmin, które planują zakupić pojazd do przewozu uczniów niepełnosprawnych.
- Sprawny dojazd: program pilotażowy, mający na celu realizację prawa osób niepełnosprawnych, będących adresatami programu, do swobodnego poruszania i przemieszczania się poprzez likwidację barier transportowych utrudniających im

- funkcjonowanie w życiu zawodowym. Planuje się w 2008 roku pomóc 300 osobom niepełnosprawnym w uzyskaniu pojazdu przeznaczonego na dojazdy do pracy lub szkoły.
- Komputer dla Homera 2003 – program pomocy w zakupie sprzętu elektronicznego oraz oprogramowania umożliwiającego rehabilitację zawodową i społeczną osób niewidomych i niedowidzących: program umożliwia osobom niepełnosprawnym zatrudnienie i samodzielną pracę w różnych dziedzinach, naukę oraz zdobycie wiedzy i umiejętności pozwalających na usamodzielnienie się. Ponadto celem programu jest realizacja prawa osób niewidomych i niedowidzących do pracy, nauki oraz swobodnego komunikowania się. Planuje się pomóc 600 osobom niepełnosprawnym w uzyskaniu sprzętu komputerowego wraz z niezbędnym specjalistycznym oprzyrządowaniem.
 - Student II: celem strategicznym programu jest wyrównanie szans w zdobyciu wykształcenia przez osoby niepełnosprawne oraz przygotowanie osób niepełnosprawnych, poprzez stałe podwyższanie kwalifikacji, do rywalizacji o zatrudnienie na otwartym rynku pracy. Celem operacyjnym programu jest stworzenie warunków mobilizujących osoby niepełnosprawne do kształcenia ustawicznego. Planowana jest pomoc finansowa dla 500 osób niepełnosprawnych w pokryciu kosztów nauki w szkołach policealnych, na studiach pierwszego i drugiego stopnia, studiach podyplomowych, doktoranckich.
 - „Osoby niepełnosprawne w służbie publicznej”: celem programu jest utworzenie nowych miejsc pracy w jednostkach organizacyjnych województwa tj.: w Bibliotece Pedagogicznej w Toruniu oraz w Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli we Włocławku. W ramach programu realizowana będzie refundacja wynagrodzeń dla 19 osób niepełnosprawnych.
 - doradztwo organizacyjno-prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne,
 - poradnictwo zawodowe,
 - szkolenia, w tym szkolenia specjalistyczne, warsztaty, kursy,
 - przekwalifikowanie,
 - pośrednictwo pracy,
 - staże zawodowe,
 - przygotowanie zawodowe w miejscu pracy,
 - tworzenie ośrodków informacji dla osób niepełnosprawnych,
 - dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,
 - dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - zwrot kosztów za szkolenie zatrudnionych osób niepełnosprawnych, w związku z koniecznością zmiany profilu produkcji,
 - jednorazowa pożyczka w celu ochrony istniejących w zakładzie miejsc pracy osób niepełnosprawnych,
 - dofinansowanie tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej,
 - pomoc dla zakładów pracy chronionej w formie dofinansowania do wysokości 50% oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych, pod warunkiem wykorzystania tych kredytów na cele związane z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych,
 - zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia,

- zwrot kosztów pracodawcy, poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności,
- zwrot kosztów pracodawcy z tytułu adaptacji pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- zwrot kosztów pracodawcy z tytułu adaptacji lub nabycia urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie w zakładzie pracy,
- rozpoznanie przez służby medycyny pracy potrzeb osób niepełnosprawnych,
- zwrot kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne,
- dofinansowanie do wynagrodzeń zatrudnionych osób niepełnosprawnych,
- zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagającym pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy.
- aktywizacja osób niepełnosprawnych poprzez jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
- dofinansowanie oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej,
- roboty publiczne,
- prace interwencyjne,
- akcje promocyjno – informacyjne przy współpracy z prasą, radiem i telewizją,
- konferencje, seminaria, spotkania, konkursy, debaty.

Rezultaty:

- podniesienie poziomu aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych,
- podniesienie kwalifikacji i umiejętności osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie integracji osób niepełnosprawnych z otwartym rynkiem pracy,
- zwiększenie dostępu do informacji na temat możliwości zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej,
- tworzenie miejsc pracy przez osoby niepełnosprawne,
- tworzenie nowych miejsc pracy przez pracodawców i ich wyposażenie odpowiednio do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych,
- dostosowywanie stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie zainteresowania pracodawców i innych partnerów działających na rynku pracy zatrudnianiem osób niepełnosprawnych,
- ograniczenie funkcjonujących stereotypów i uprzedzeń wobec osób niepełnosprawnych w środowisku pracy i w społecznościach lokalnych,
- przełamanie barier psychologicznych pracodawców, związanych z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych.

Zgłaszający zadanie: PFRON, Urząd Marszałkowski – Wydział ds. Integracji Osób Niepełnosprawnych

3.3.3 Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i promocja integracji społecznej

Cel

Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej (OPS) oraz poprawa skuteczności ich funkcjonowania w regionie; aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie (PCPR) oraz poprawa skuteczności funkcjonowania PCPR w regionie.

Planowane działania

W ramach Priorytetu VII PO KL:

I. Poddziałanie 7.1.1 „*Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej – projekty systemowe*”

- rozwój form aktywnej integracji poprzez kontrakty socjalne (w tym indywidualne programy wychodzenia z bezdomności) oraz programy aktywizacji lokalnej obejmujące:
 - wspieranie zdolności do podjęcia zatrudnienia poprzez zatrudnienie socjalne, szkolenia oraz zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy,
 - usługi o charakterze edukacyjnym, zdrowotnym i społecznym, których celem jest wsparcie mobilności na rynku pracy pozwalające na przezwycięzenie indywidualnych barier w powrocie na rynek pracy,
 - rozwój nowych form wsparcia indywidualnego i środowiskowego umożliwiających integrację zawodową i społeczną osobom ze specyficznymi trudnościami na rynku pracy,
 - upowszechnienie aktywnej integracji i pracy socjalnej w regionie (wzmocnienie kadrowe służb pomocy społecznej).

II. Poddziałanie 7.1.2 „*Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie – projekty systemowe VII PO KL*”

- indywidualne programy usamodzielnienia osób opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz programy aktywności lokalnej obejmujące:
 - wspieranie zdolności do podjęcia zatrudnienia poprzez zatrudnienie socjalne, szkolenia oraz zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy,
 - usługi o charakterze edukacyjnym, zdrowotnym i społecznym, których celem jest wsparcie mobilności na rynku pracy,
 - rozwój nowych form wsparcia indywidualnego i środowiskowego umożliwiających integrację zawodową i społeczną osobom ze specyficznymi trudnościami na rynku pracy,
 - wsparcie działań na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych (w tym rozwoju działań aktywizacyjnych w formie warsztatów terapii zajęciowej),
 - upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej w regionie (wzmocnienie kadrowe służb pomocy społecznej).

III. Poddziałanie 7.1.3 „*Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej – projekty systemowe*”

- szkolenia i konferencje dla pracowników instytucji pomocy społecznej i integracji społecznej w regionie zajmujących się integracją oraz prowadzenie doradztwa specjalistycznego.

IV. Poddziałanie 7.2.1 „*Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekty konkursowe*”

- wsparcie (m. in. prawne, organizacyjne, szkoleniowe i finansowe) dla tworzenia i działalności podmiotów integracji społecznej, w tym: centrów i klubów integracji społecznej, podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno zawodowej,
- kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,

- stałe zatrudnienie subsydiowane osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w organizacjach pozarządowych oraz spółdzielniach socjalnych połączone z zajęciami reintegracji społecznej i zawodowej, skierowane do osób zagrożonych wykluczeniem i ich otoczenia,
- rozwój nowych form wsparcia indywidualnego i środowiskowego na rzecz integracji zawodowej i społecznej (w tym środowiskowej pracy socjalnej, centrów aktywizacji lokalnej, animacji lokalnej, streetworkingu, couchingu, treningu pracy),
- rozwój usług społecznych przezwyciężających indywidualne bariery w integracji społecznej w tym w powrocie na rynek pracy,
- rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy,
- wsparcie tworzenia i działalności środowiskowych instytucji aktywizujących osoby niepełnosprawne w tym zaburzone psychicznie,
- promocja i wsparcie wolontariatu, w zakresie integracji osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania pozaszkolnych form integracji społecznej młodzieży (świetlice środowiskowe w tym z programem socjoterapeutycznym, kluby środowiskowe) połączonych z realizacją działań w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej,
- organizowanie akcji i kampanii promocyjno-informacyjnych m. in. z zakresu równości szans, mobilności, elastyczności zawodowej, promowania postaw aktywnych oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu,
- rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie regionalnym i lokalnym,
- prowadzenie, publikowanie i upowszechnianie badań i analiz z zakresu integracji i polityki społecznej w regionie.

V. Poddziałanie 7.2.2 „Wsparcie ekonomii społecznej – projekty konkursowe”

- doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i prowadzenia działalności w sektorze ekonomii społecznej,
- usługi na rzecz podmiotów ekonomii społecznej m. in. prawne, finansowe, marketingowe,
- działania na rzecz partnerstwa lokalnego w zakresie rozwoju ekonomii społecznej.

VI. Działanie 7.3 „Inicjatywy na rzecz aktywnej integracji”

- projekty przyczyniające się do integracji społecznej mieszkańców obszarów wiejskich oraz rozwoju usług społecznych na tych obszarach (z wyłączeniem instrumentów objętych zasadami pomocy publicznej),
- wsparcie inicjatyw lokalnych o charakterze informacyjnym, szkoleniowym i promocyjnym (np. w formie szkoleń, spotkań, seminariów) mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców obszarów wiejskich,
- rozwój dialogu, partnerstwa publiczno – społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie lokalnym.

Rezultaty

- spadek liczby osób długotrwale korzystających ze świadczeń pomocy społecznej,
- objęcie kontraktami aktywnej integracji ok. 4.000 osób,
- wzmocnienie kadrowe służb pomocy społecznej w OPS,
- wzrost aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych,

- rozwój aktywnych form integracji dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze,
- wzmocnienie kadrowe służb pomocy społecznej w PCPR,
- podniesienie poziomu wiedzy i kwalifikacji zawodowych kadry instytucji pomocy społecznej,
- systematycznymi szkoleniami będzie objętych 100 osób,
- spadek liczby osób zagrożonych lub wykluczonych społecznie,
- wzrost mobilności klientów pomocy społecznej poprzez przezwyciężanie indywidualnych barier w powrocie na rynek pracy,
- rozwój i wzmocnianie podmiotów wspierających i realizujących usługi na rzecz podmiotów ekonomii społecznej oraz budowanie sprzyjającego im otoczenia,
- zwiększenie integracji mieszkańców na obszarach wiejskich poprzez ich uczestnictwo w życiu społecznym w danej miejscowości,
- zwiększenie lokalnych inicjatyw na rzecz rozwiązywania problemów społecznych,
- wsparcie lokalnych inicjatyw o charakterze promocyjnym mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców na obszarach wiejskich.

Zgłaszający zadanie: ROPS, realizatorzy OPS, realizatorzy PCPR, podmioty ekonomii społecznej (w szczególności stowarzyszenia, fundacje, spółdzielnie socjalne, spółdzielnie pracy), społeczności lokalne aktywnie działające na obszarach wiejskich na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu mieszkańców tych obszarów.

3.3.4 Reorientacja zawodowa osób zagrożonych utratą zatrudnienia

Cel

Dostosowanie kwalifikacji i umiejętności osób pracujących do potrzeb regionalnej gospodarki.

Planowane działania

W ramach Priorytetu VIII PO KL będą realizowane następujące działania:

- szkolenia skierowane do osób zatrudnionych o niskich kwalifikacjach lub innych dorosłych osób pracujących, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem nowych, uzupełnianiem lub podwyższaniem kwalifikacji i umiejętności (z wyłączeniem form szkolnych),
- pomoc w tworzeniu partnerstw lokalnych z udziałem m.in. przedsiębiorstw, organizacji pracodawców, związków zawodowych, jednostek samorządu terytorialnego, urzędów pracy i innych środowisk, mających na celu opracowanie i wdrażanie strategii przewidywania i zarządzania zmianą gospodarczą na poziomie lokalnym i wojewódzkim,
- wsparcie dla pracodawców przechodzących procesy adaptacyjne i modernizacyjne w tworzeniu i realizacji programów zwolnień monitorowanych (*outplacement*), w tym szkoleń i doradztwa zawodowego,
- podnoszenie świadomości pracowników i kadr zarządzających modernizowanych firm w zakresie możliwości i potrzeby realizacji projektów wspierających procesy zmian poprzez szkolenia i doradztwo,

- szkolenia przekwalifikowujące i usługi doradcze w zakresie wyboru nowego zawodu i zdobycia nowych umiejętności zawodowych (w tym indywidualne plany działań i pomoc w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia),
- szkolenia i doradztwo dla przedsiębiorców wspomagające proces zmiany profilu działalności przedsiębiorstwa,
- badania i analizy dotyczące trendów rozwojowych i prognozowania zmian gospodarczych zachodzących w regionie oraz formułowania właściwych mechanizmów zaradczych, upowszechnianie wyników tych badań i analiz oraz związana z nimi wymiana informacji.

Rezultaty

- liczba pracowników zagrożonych negatywnymi skutkami procesów restrukturyzacji w przedsiębiorstwach, którzy zostali objęci działaniami szybkiego reagowania,
- liczba przedsiębiorstw, które zostały objęte wsparciem w zakresie projektów szkoleniowych (projekty o charakterze regionalnym),
- liczba pracujących osób dorosłych, którzy zakończyli udział w projektach szkoleniowych, w tym: liczba osób w wieku powyżej 45. roku życia,
- liczba partnerstw (sieci współpracy) zawiązanych na szczeblu lokalnym i regionalnym.

Realizator zadania: Urząd Marszałkowski - Departament Polityki Regionalnej

3.4 Lepsze dostosowywanie się do potrzeb rynku pracy (Wytyczna nr 20 zawarta w Decyzji Rady Unii Europejskiej z dnia 12 lipca 2005 r.)

Kontekst problemowy

Świadomość budowania indywidualnych karier zawodowych, zdobywania umiejętności wymaganych na współczesnym rynku pracy, wdrażania idei całościowego poradnictwa zawodowego, nieograniczonej dostępności dla wszystkich grup klientów, w pełni uzasadnia potrzebę ciągłego rozwoju usług z zakresu poradnictwa i informacji zawodowej. Bezwzględnym wymogiem stała się permanentna praca doradców zawodowych związana z pozyskiwaniem nowych metod, technik i narzędzi ułatwiających świadczenie usług wybranym podmiotom rynku pracy, a także wiedzy dotyczącej mechanizmów kształtowania się rynku pracy. Zwiększone zapotrzebowanie na rzetelną informację wynika z rozwoju społeczeństwa opartego na informacji, z potrzeby racjonalizowania własnych decyzji, a potwierdzeniem tego jest zwiększająca się liczba klientów korzystających z usług informacji zawodowej. W związku z powyższym należy nadać poradnictwu zawodowemu właściwą rangę i tworzyć warunki do jego rozwoju .

Pośrednictwo pracy stanowi ważny element działalności służb zatrudnienia wobec utrzymującego się zainteresowania obywateli RP pojęciem pracy za granicą, przy jednoczesnym wzroście dostępności do zagranicznych ofert pracy oraz znaczących już problemów pracodawców polskich z zatrudnieniem doświadczonych pracowników i specjalistów. Oczekiwania klientów urzędów pracy wobec jakości usług z zakresu pośrednictwa pracy zarówno krajowego jak i zagranicznego, mobilizują służby zatrudnienia do systematycznego doskonalenia świadczonych usług oraz ciągłego aktualizowania i wzbogacania przedstawianych propozycji i ofert.

Szybkie i skuteczne pośrednictwo pracy oraz doradztwo zawodowe to kluczowe elementy działań, które powinny być podejmowane przez służby zatrudnienia w celu pobudzenia aktywności zawodowej osób pozostających bez pracy i ograniczania bezrobocia. Niestety zakres,

skuteczność i jakość tych działań nadal dalekie są od oczekiwanych standardów. Bardzo duża liczba bezrobotnych pozostająca w rejestrach oraz przyczyny organizacyjne i finansowe powodują, że urzędy pracy świadczą usługi pośrednictwa i doradztwa w niewystarczającym zakresie, kierując je do zbyt wąskiej grupy osób.

Pomimo obserwowanego w ostatnich latach spadku bezrobocia i jednocześnie nieznacznej tendencji wzrostowej w zatrudnieniu pośredników i doradców, dostępność usług pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego nadal jest niewystarczająca. Powoduje to, że działania podejmowane w ww. zakresie przez publiczne służby zatrudnienia (PSZ) są niedoceniane również przez samych bezrobotnych, którzy nie wierzą w ich skuteczność.

W praktyce tak duża liczba potencjalnych klientów przypadająca na jednego pracownika uniemożliwia skuteczne prowadzenie doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy w powiatowych urzędach pracy.

Aby wzrosła dostępność a jednocześnie efektywność działań podejmowanych przez pup województwa kujawsko-pomorskiego w ramach ww. podstawowych usług rynku pracy konieczne jest:

- zwiększenie liczby doradców i pośredników (tak, aby osiągnąć standardy określone w rozporządzeniu MPiPS w sprawie *szczegółowych warunków prowadzenia przez publiczne służby zatrudnienia usług rynku pracy* (Dz. U. Nr 47 z 2007 r., poz. 315),
- podniesienie jakości świadczonych usług poprzez poprawę kwalifikacji ww. grup pracowników PSZ (w wielu przypadkach doradcami i pośrednikami są osoby nie dysponujące w pełni specjalistycznym przygotowaniem),
- pozyskiwanie i upowszechnianie informacji nt. szeroko rozumianej sytuacji na regionalnym i lokalnych rynkach pracy (w tym poprzez prowadzenie badań i obserwację zachodzących na nich zjawisk, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy).

Docelowo (w efekcie podejmowania wyżej wymienionych działań w ramach projektów realizowanych w Podziałaniu 6.1.2 „*Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych w regionie*”) osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, jak również pracodawcom powinien zostać zapewniony dostęp do podstawowych usług rynku pracy, realizowanych na jednakowym poziomie jakości przez wszystkie urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego.

3.4.1 Poprawa jakości usług instytucji rynku pracy

Cel

Zindywidualizowanie usług poradnictwa zawodowego uwzględniającego potrzeby, oczekiwania i możliwości klienta. Poszerzenie wachlarza usług o szerokie zastosowanie indywidualnego planu działania a także pozyskiwanie większej ilości sprawdzonych i wiarygodnych ofert pracy oraz poprawa ich dostępności dla zainteresowanych odpowiadająca oczekiwaniom klientów w zakresie udzielania kompleksowych informacji o możliwościach pojęcia pracy, warunkach zatrudnienia i o obowiązujących w tym zakresie przepisach w poszczególnych krajach.

Planowane działania

Usługi poradnictwa zawodowego kierowane są między innymi do osób, które nie potrafią się odnaleźć (w aktualnej sytuacji) na rynku pracy i wymagają pomocy doradcy zawodowego gdyż znalazły się w krytycznych dla siebie momentach życia, nie potrafią dokonywać właściwych wyborów. Realizacja tej formy pomocy ma motywować do działania, pozwolić na zwiększenie

poczucia własnej wartości, docenienie zalet, umiejętności i mocnych stron. Jednym z celów poradnictwa jest promowanie aktywnych postaw, uświadamianie konieczności planowania kariery i rozwoju zawodowego, promowanie mobilności, przedsiębiorczości oraz potrzeby dostosowania się do zmieniających się warunków na rynku pracy – gotowości do zmian. Założeniem działania jest zindywidualizowanie usług instytucji rynku pracy uwzględniające potrzeby klienta m.in. poprzez zastosowanie „ścieżki” indywidualnych planów działań (IPD) a także innych narzędzi. Tworząc indywidualne plany działania zdobędą podstawowe umiejętności konieczne do poruszania się po rynku pracy (jak m. in. tworzenie dokumentów aplikacyjnych, umiejętność autoprezentacji, umiejętności komunikacyjne, prowadzenia rozmowy z potencjalnym pracodawcą). Zyskają też wiedzę na temat wyboru odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia oraz możliwości szkoleń. Dostosowanie usług do potrzeb osób poszukujących pracy wynikać będzie z realnego zapotrzebowania na regionalnym rynku pracy.

W celu usprawnienia pośrednictwa pracy określono standardy usług, w których szczegółowo zostały zawarte działania podejmowane w ramach krajowego pośrednictwa pracy. Prowadzona jest współpraca z powiatowymi urzędami pracy i partnerami lokalnymi w zakresie prowadzenia naborów do pracy za granicą, dla pracodawców z innych województw oraz na rzecz tzw. pracodawców kluczowych dla województwa kujawsko-pomorskiego tj. zatrudniających ilość osób znaczącą dla lokalnego rynku pracy. Nawiązywane są kontakty z partnerami zagranicznymi w zakresie zwiększenia ilości i jakości ofert pracy. Prowadzona jest współpraca z agencjami zatrudnienia i innymi lokalnymi partnerami społecznymi w zakresie pośrednictwa pracy. Trwa również dalszy rozwój i aktualizacja ważnego narzędzia w usprawnianiu działań pośrednictwa pracy, jakim jest komputerowa baza CV kandydatów do pracy. Kadra pośredników pracy podnosi swoje kwalifikacje poprzez udział w różnego typu szkoleniach, seminariach, projektach itp.

Rezultaty

- podnoszenie poziomu jakości świadczonych usług w zakresie poradnictwa zawodowego dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy a także pozostałych klientów
- rozwój bazy informacyjnej - poszerzenie i wzbogacenie bazy w odpowiedzi na potrzeby klientów,
- zgromadzenie doświadczeń praktycznych w zakresie usług informacji i poradnictwa zawodowego dla wszystkich kategorii odbiorców,
- lepsze dostosowanie usług do potrzeb klientów
- rozwój współpracy z pracodawcami w kontekście doboru pracowników
- ujednolicenie i usprawnienie procedur krajowego pośrednictwa pracy zgodnie ze standardami usług,
- utrzymywanie stałego kontaktu z pracodawcami zarówno w kraju jak i za granicą,
- sprawne realizowanie ofert pracy poprzez dysponowanie odpowiednią bazą kandydatów do pracy w kraju i za granicą,
- pozyskiwanie zwiększonej ilości wiarygodnych ofert pracy za granicą, w tym uzyskanych w wyniku współpracy z partnerami zagranicznymi oraz proponowanych przez agencje zatrudnienia,
- wizytacje u pracodawców zagranicznych w celu sprawdzenia warunków zatrudnienia pracowników w województwa kujawsko-pomorskiego,
- poprawa dostępności do ofert pracy,
- usprawnianie kojarzenia ofert pracy w kraju i za granicą z osobami poszukującymi pracy,

- zwiększanie świadomości osób podejmujących pracę za granicą w zakresie warunków zatrudnienia, zabezpieczenia społecznego bezrobocia itp.
- wydrukowanie i rozpowszechnienie ok. 1000 ulotek informacyjnych dla pracodawców,
- wydrukowanie i rozpowszechnienie informacji dotyczącej warunków pracy w krajach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Zgłaszający zadanie: WUP- CliPKZ, PPKSZS i pup

3.4.2 Rozwój usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej

Cel

Zwiększenie dostępności i jakości usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej dla wszystkich kategorii klientów przy równoczesnym zastosowaniu zasady doboru metod i technik doradczych uwzględniających zindywidualizowane potrzeby klienta w zależności od cech osobowych, etapu rozwoju zawodowego, pełnionych w życiu ról oraz innych indywidualnych uwarunkowań. Rozwój usług poradnictwa zawodowego wymaga odpowiednich zasobów, permanentnie aktualizowanej informacji zawodowej, które wykorzystane zostaną przez klienta w procesie planowania kariery zawodowej. Rozwój tego obszaru to także koordynacja usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz ich rozwijanie na terenie województwa.

Planowane działania

- realizacja usług poradnictwa zawodowego z uwzględnieniem podmiotowości klientów,
- współdziałanie z pup w realizacji usług poradnictwa zawodowego we wszystkich formach,
- współpraca z pup, gminnymi centrami informacji, akademickimi biurami karier, instytucjami oświatowymi w celu osiągnięcia pożądanego poziomu jakości usług poradnictwa i informacji zawodowej,
- doskonalenie kompetencji doradców zawodowych,
- wykorzystywanie programu Doradca 2000 i aktualizowanie lokalnej bazy informacji zawodowej,
- diagnozowanie potrzeb osób zainteresowanych korzystaniem z usług CliPKZ,
- promocja usług poradnictwa i informacji zawodowej,
- świadczenie usług z obszaru doboru zawodowego.

Rezultaty

- pozyskanie informacji dotyczącej potrzeb i oczekiwań osób korzystających z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej,
- dostosowanie usług do potrzeb różnorodnych grup odbiorców,
- objęcie w 2008 r. usługami poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej ok. 14.000 osób,
- objęcie usługami poszerzonego wsparcia psychologicznego ok. 300 osób bezrobotnych i poszukujących pracy,
- udział w ok. 7 giełdach, targach pracy i targach edukacyjnych,

- systematyczne zwiększanie dostępności usług z zakresu poradnictwa i informacji zawodowej przy współpracy z powiatowymi urzędami pracy, gminnymi centrami informacji, akademickimi biurami karier i innymi instytucjami funkcjonującymi na rynku pracy,
- rozwój kompetencji doradców zawodowych,
- upowszechnianie lokalnej informacji zawodowej w wersji elektronicznej przy wykorzystaniu programu – Doradca 2000,
- dostosowanie metod i technik poradnictwa zawodowego do różnych grup klientów,
- dotarcie z informacją o usługach do szerszej grupy klientów w tym tych, którzy nie funkcjonują w rejestrach powiatowych urzędów pracy,
- rozwój współpracy pomiędzy instytucjami zajmującymi się problematyką rynku pracy.

Zgłaszający zadanie: WUP-ClIPKZ, pup.

3.4.3 Rozwój usług EURES

Cel

Ułatwianie mobilności pracowników oraz wykorzystywanie jej do zarządzania rynkiem pracy w krajach UE/EOG poprzez wymianę ofert pracy oraz dokumentów aplikacyjnych, informacji dotyczących sytuacji na rynkach pracy i warunkach życia i pracy w tych krajach.

Planowane działania

- udostępnianie ofert pracy z obszaru UE/EOG,
- udzielanie informacji o warunkach życia i pracy w krajach UE/EOG,
- rekrutacja pracowników na poszczególne oferty pracy,
- działania marketingowe upowszechniające usługi EURES,
- prowadzenie bazy kandydatów do pracy,
- monitorowanie działań EURES,
- realizacja Grantu EURES 2007/2008,
- realizacja Grantu EURES 2008/2009,
- udział doradców EURES w szkoleniach dodatkowych „EURES Advanced Training”,
- upowszechnianie usług EURES przez powiatowe urzędy pracy poprzez asystentów EURES.

Rezultaty

ilościowe, określone przez WUP

- przewiduje się ok. 600 kontaktów z pracodawcami poszukującymi pracowników,
- liczba przyjętych do realizacji ofert pracy za granicą – 1.000,
- ok. 600 podań o zatrudnienie zostanie przekazanych pracodawcom,
- pomoc ok. 40 pracodawcom polskim w poszukiwaniach specjalistów z krajów UE/EOG,
- uczestnictwo w 10 targach pracy oraz w 6 konferencjach i 6 seminariach,
- możliwość uzyskania pełnej informacji o ofertach zatrudnienia za granicą, warunkach życia i pracy w krajach UE/EOG – ok. 5.000 kontaktów,
- współpraca w zakresie zatrudnienia z 300 instytucjami zewnętrznymi,
- organizacja dwóch szkoleń dla powiatowych asystentów EURES,
- realizacja pozostałych działań z Grantu 2007/2008 na kwotę ok. 32.000,00 zł,

- realizacja zaplanowanych 4 działań w ramach Grantu 2008/2009 w kwocie 64.694,00 zł (jest to kwota zaplanowana, ale jeszcze nie zaakceptowana przez Komisję Europejską).

jakościowe

- poprawa sposobu informowania na temat wszystkich aspektów mobilności na europejskim rynku pracy w szczególności na temat prawa swobodnego przepływu pracowników,
- zwiększenie mobilności osób poszukujących pracy,
- wzrost wiedzy o warunkach życia i pracy w krajach EOG,
- wzrost świadomości w zakresie korzyści wynikających z mobilności zawodowej,
- rozwój współpracy w zakresie zatrudnienia z instytucjami zewnętrznymi.

Zgłaszający zadanie: WUP- PPKSZS, pup.

3.4.4 Badanie i monitoring rynku pracy

Cel

Udostępnianie użytecznych informacji, analiz oraz wyników badań socjologicznych dotyczących sytuacji na rynku pracy jak najszerszemu gronu odbiorców tj. osobom bezrobotnym, poszukującym pracy, instytucjom, urzędom i innym partnerom rynku pracy (krajowym oraz zagranicznym).

Planowane działania

Upowszechnianie większego zakresu danych dotyczących problematyki rynku pracy, w tym usług urzędów pracy m.in. na stronach internetowych urzędów pracy; prowadzenie monitoringu działań realizowanych przez powiatowe urzędy pracy oraz niektóre wydziały Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu m.in. Europejskiego Funduszu Społecznego, Informacji, Badań i Analiz, Rynku Pracy, Pośrednictwa Pracy i Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego oraz Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej – świadczących usługi na rzecz bezrobotnych i partnerów rynku pracy.

Urzędy pracy będą opracowywać analizy rynku pracy, w tym prowadzony będzie monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Ponadto sporządzane będą comiesięczne sprawozdania z działalności, analizy i opracowania na potrzeby lokalnych partnerów oraz innych instytucji zainteresowanych tą problematyką.

Poza obligatoryjną sprawozdawczością o rynku pracy (program badań statystycznych GUS), WUP w Toruniu będzie prowadził monitoring zadań realizowanych przez podległe sobie wydziały świadczące usługi na rzecz bezrobotnych i partnerów rynku pracy, a także powiatowe urzędy pracy, w tym również działań podejmowanych w ramach programów współfinansowanych z EFS. W oparciu o zbierane dane przygotowywane będą między innymi miesięczne informacje o sytuacji na wojewódzkim rynku pracy, analizy okresowe i tematyczne. WUP będzie realizował również badania ankietowe – dotyczące wybranej problematyki rynku pracy. W oparciu o wyniki monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych uzyskane w powiatach województwa - WUP opracuje raport wojewódzki. Urzędy pracy będą organizować seminaria upowszechniające wyniki MZDiN, na które będą zapraszać między innymi: przedstawiciele szkół ponadgimnazjalnych, instytucji szkoleniowych oraz innych jednostek zainteresowanych określeniem kierunków zmian zachodzących w strukturze zawodowej na rynku pracy.

Rezultaty

- usprawnienie dostępu do informacji o rynku pracy ułatwi przygotowanie przez partnerów rynku pracy m.in. opracowań i programów,
- lepsze dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy na poziomie ponadgminazjalnym oraz wyższym.

Zgłaszający zadanie: WUP - Wydział Informacji, Badań i Analiz

3.5 Promowanie elastyczności przy równoczesnym zapewnianiu bezpieczeństwa zatrudnienia oraz redukcja segmentacji rynku pracy z uwzględnieniem roli partnerów społecznych (Wytuczna nr 21 zawarta w Decyzji Rady Unii Europejskiej z dnia 12 lipca 2005 r.)

Kontekst problemowy

Zjawisko nielegalnego zatrudnienia oraz prowadzenie agencji zatrudnienia bez dokonania wpisu do rejestru bądź niezgodnie z warunkami ustawowymi pozostają nadal aktualnym problemem dla regionalnego rynku pracy. Służby kontrolne tzn. Państwowa Inspekcja Pracy nadal będzie przywiązywać szczególną wagę do podejmowania działań ukierunkowanych na zapobieganie tym niekorzystnym działaniom. We współpracy z publicznymi służbami zatrudnienia, a w szczególności z pośrednikami pracy zatrudnionymi w powiatowych urzędach pracy, podejmowane będą działania zmierzające do zniwelowania skali występującej „szarej strefy”. Kontynuowana będzie wymiana informacji z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu, prowadzącym w imieniu Marszałka Województwa rejestr agencji zatrudnienia, mająca na celu pilne podejmowanie działań w sytuacji naruszania uprawnień osób poszukujących zatrudnienia.

Mając na względzie utrzymujące się na wysokim poziomie zainteresowanie podjęciem zatrudnienia na obszarze EOG i poprawę dostępności do zagranicznych ofert pracy oraz trudną sytuację na lokalnym rynku pracy – uwagę należy zwrócić na zapewnienie bezpieczeństwa zatrudnienia. Szczególną rolę mają tu do spełnienia wysokiej jakości działania z zakresu pośrednictwa pracy. Wymagane jest ciągle udoskonalanie i dostosowywanie systemu pośrednictwa pracy do określonych potrzeb zarówno ze strony pracodawców jak i poszukujących zatrudnienia oraz stosowanie odpowiednich mechanizmów bezpieczeństwa w powyższym zakresie.

3.5.1 Działania ograniczające szarą strefę zatrudnienia

Cel

- zmniejszenie skali nielegalnego zatrudnienia,
- egzekwowanie ustawowego obowiązku dokonywania wpisu do rejestru agencji zatrudnienia.

Planowane działania

Inspektorzy pracy przeprowadzą ok. 1.200 kontroli legalności zatrudnienia, szczególnie w branżach: budownictwo, handel, leśnictwo, rolnictwo. Efektem kontroli będzie powiadamianie powiatowych urzędów pracy, Starostw Powiatowych, Prezydentów Miast - o bezrobotnych

podjmujących zatrudnienie bez powiadomienia pup. Do sądów grodzkich kierowane będą wnioski o ukaranie zarówno przedsiębiorców jak i bezrobotnych, którzy nie powiadamiają pup o podjęciu zatrudnienia i o zatrudnieniu osoby bezrobotnej. Kontrolą zostaną objęte również agencje zatrudnienia, w przypadku nieprawidłowości powiadomiony zostanie Marszałek Województwa, który może pozbawić agencję certyfikatu.

O nieprawidłowościach, stwierdzanych w czasie kontroli, pracy cudzoziemców - będzie informowany Wojewoda Kujawsko-Pomorski. Przy tych kontrolach inspektorzy będą współpracować ze Strażą Graniczną i Służbą Celną.

W roku 2008 będzie kontynuowana kampania prewencyjna „*Młodzi pracownicy – bezpieczny start*”, która ma na celu uczulenie pracowników podejmujących pierwszą w życiu pracę na treść i terminowość zawieranych umów o pracę.

Rezultaty

- ograniczenie problemu nielegalnego zatrudnienia,
- zbadanie wiarygodności podmiotów prowadzących prywatne pośrednictwo pracy, szczególnie do pracy za granicą i ich publikowanie.

Zgłaszający zadanie: Państwowa Inspekcja Pracy

3.5.2 Rozwój dostępu do usług pośrednictwa pracy i informacji zawodowej

Cel

- dążenie do wyeliminowania działalności „szarej strefy” w zakresie pośrednictwa pracy. Służą temu określone zapisy prawne dające narzędzia do walki z tego typu patologią.
- ochrona możliwie jak największej liczby osób, które często w wyniku niedoinformowania lub desperacji, korzystają z usług niesprawdzonych pośredników pracy i bywają oszukane. Właściwa współpraca odpowiednich jednostek tj.: Państwowej Inspekcji Pracy, Wojewódzkiego Urzędu Pracy oraz powiatowych urzędów pracy może w znacznym stopniu wpłynąć na poprawę sytuacji.

Planowane działania:

- realizowanie zadania WUP jakim jest prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia, w tym:
 - agencji pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej
 - agencji pośrednictwa do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych obywateli polskich
 - agencji doradztwa personalnego
 - agencji poradnictwa zawodowego
 - agencji pracy tymczasowej
- prowadzenie postępowania administracyjnego w zakresie wpisu do rejestru,
- wydawanie certyfikatów wstępnych o dokonaniu wpisu do rejestru,
- wydawanie certyfikatów o dokonaniu wpisu do rejestru,
- wydawanie decyzji administracyjnych o odmowie wpisu do rejestru,
- odbieranie oświadczeń od przedstawicieli firm z obszaru Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego o zamiarze prowadzenia działalności z zakresu pośrednictwa pracy,

- przyjmowanie informacji o działalności nielegalnych pośredników pracy,
- współpraca z właściwą instytucją w zakresie nadzoru i kontroli agencji zatrudnienia,
- zamieszczanie do publicznej wiadomości informacji o legalnie działających agencjach zatrudnienia,
- opracowanie materiałów informacyjnych dot. legalizacji działalności agencji zatrudnienia,
- tworzenie bazy ofert pracy otrzymywanych od agencji zatrudnienia posiadających certyfikaty.

Rezultaty

- przewiduje się, że na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w 2008 r. będzie działać ok. 190 agencji zatrudnienia, w tym
 - 50 agencji pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej
 - 40 agencji pośrednictwa do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych obywateli polskich
 - 30 agencji doradztwa personalnego
 - 20 agencji poradnictwa zawodowego
 - 50 agencji pracy tymczasowej
- wydrukowanie i rozpowszechnienie ok. 1.000 egzemplarzy ulotek informujących jak założyć agencje zatrudnienia,
- wydrukowanie i rozpowszechnienie ok. 1.000 egzemplarzy ulotek informacyjnych jak bezpiecznie korzystać z usług agencji zatrudnienia,
- wydanie ok. 50 certyfikatów wstępnych o dokonaniu wpisu do rejestru,
- wydanie ok. 30 certyfikatów o dokonaniu wpisu do rejestru,
- wydanie ok. 5 decyzji administracyjnych o odmowie wpisu do rejestru,
- odebranie ok. 5 oświadczeń od przedstawicieli firm UE/EOG o zamiarze prowadzenia działalności w zakresie pośrednictwa pracy.

Zgłaszający zadanie: WUP - PPKSZS

3.6 Zwiększanie i poprawa inwestycji w kapitał ludzki (Wytuczna nr 23 zawarta w Decyzji Rady Unii Europejskiej z dnia 12 lipca 2005 r.)

Kontekst problemowy

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego funkcjonuje 25 poradni psychologiczno-pedagogicznych publicznych i 10 niepublicznych oraz następujące szkoły: podstawowe publiczne 645, specjalne 46, niepubliczne 27, gimnazja publiczne 316, specjalne 49, niepubliczne 19, licea profilowane publiczne 84, niepubliczne 5, licea ogólnokształcące publiczne 104, niepubliczne 23, policealne publiczne 39, niepubliczne 10, technika publiczne 163, specjalne 1, uzupełniające 40, niepubliczne 11 i uzupełniające niepubliczne 2. W siedmiu szkołach realizowany jest program pilotażowy „Dobrze uczyć i oceniać w szkole samorządowej”. Jego zadaniem jest promowanie nowego modelu pracy szkoły skoncentrowanej na wyrównywaniu szans edukacyjnych uczniów. Narzędziem programu jest zwiększenie zakresu stosowania przez nauczycieli oceniania kształtującego, czyli częstego oceniania postępów ucznia i uzyskanego przez niego zrozumienia materiału tak by móc określić jak uczeń ma się dalej uczyć. Wsparcia

wymagają również szkolne ośrodki kariery informujące m.in. uczniów o korzyściach płynących z wyboru danej ścieżki edukacyjnej oraz możliwościach dalszego kształcenia w kontekście uwarunkowań lokalnego i regionalnego rynku pracy. Jednym z głównych zadań do zrealizowania jest zmniejszenie różnic pomiędzy szkołami znajdującymi się na obszarze miejskim, a szkołami z obszarów wiejskich oraz dostosowanie umiejętności i kompetencji absolwenta do lokalnej i regionalnej oferty rynku pracy. Poziom zamożności, miejsce zamieszkania, nierzadko pochodzenie społeczne w istotny sposób różnicują dziś szanse edukacyjne mieszkańców województwa, w szczególności w zakresie możliwości kształcenia ponadgimnazjalnego. Niezbędne jest stworzenie, zwłaszcza młodzieży wiejskiej i z małych miasteczek, także pochodzącej z biedniejszych rodzin, warunków lepszego, porównywalnego do przeciętnego, startu do kształcenia.

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego działają 93 publiczne szkoły zawodowe, 33 specjalne oraz 3 niepubliczne. Szkolnictwo zawodowe cierpi na brak odpowiednich nowoczesnych materiałów dydaktycznych. Wyposażenie laboratoriów, pracowni i warsztatów szkolnych nie prezentuje aktualnego stanu techniki, co nie zapewnia odpowiednio innowacyjnego przygotowania zawodowego. Na ogół zużyte przestarzałe wyposażenie szkolnych pracowni przedmiotowych, warsztatów nauki zawodu ogranicza stosowanie nowoczesnych metod dydaktycznych, nabywanie kwalifikacji współczesnego rynku pracy. Głównym problemem jest wadliwa struktura kwalifikacji zawodowych przy dużej inercji zmian kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy, a także niewystarczająca współpraca szkół z pracodawcami w kwestii stażów i praktyk dla uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego. Obserwuje się także rosnące wymagania rynku pracy oraz ciągły wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, a w konsekwencji zapotrzebowanie na wyższe kwalifikacje.

W województwie kujawsko-pomorskim według stanu na 30 XI 2006 r. działało 31 szkół wyższych (łącznie z filiami i ośrodkami zamiejscowymi), w których uczyło się 86,5 tys. studentów – o 2,4 tys. mniej niż w roku poprzednim. Blisko połowa studiujących (49,4%) uczyła się w trybie stacjonarnym. Kobiety stanowiły 60,2% wszystkich studentów. Na 20 uczelniach wyższych, których siedziby znajdowały się na terenie województwa kujawsko-pomorskiego studiowało 83,4 tys. osób, w tym większość (59,3%) na 2 największych uczelniach: Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu i Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Na Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy, która w ciągu roku akademickiego 2006/07 uzyskała status uniwersytetu i przekształciła się w Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy, uczyło się 11,1% wszystkich studentów. Szkoły wyższe działające na terenie województwa w 2006 r. ukończyło 19,4 tys. osób, przy czym 18,7 tys. to absolwenci uczelni, których siedziby mieszczą się w Kujawsko-Pomorskiem.

Obecnie w województwie funkcjonuje 14 centrów kształcenia ustawicznego i 8 centrów kształcenia praktycznego. Współczesna, dynamiczna gospodarka wymaga pracowników kreatywnych, zdolnych do podejmowania zatrudnienia w warunkach szybkich zmian specjalizacji i zawodów. Łatwość adaptacji do zmiennego środowiska pracy winny zapewniać rozliczne formy kształcenia ustawicznego, zarówno zawodowego jak i ogólnego. Zapewnia to realizacja „konceptji uczenia się przez całe życie” rekomendowana przez OECD oraz MEN, ukierunkowana na działania zapewniające odpowiednie możliwości osobom dorosłym, pracującym i bezrobotnym, które muszą przekwalifikować się lub podnieść swoje kwalifikacje, nawiązuje do kształcenia incydentalnego, czyli będącego rezultatem codziennej aktywności człowieka, oddziaływania na niego środowiska i mediów. Podstawowymi barierami ograniczającymi korzystanie z kształcenia ustawicznego jest zubożenie społeczeństwa, brak związku między wykształceniem, a sukcesem życiowym, brak wyraźnego związku między

ukończonym doskonaleniem zawodowym, a awansem zawodowym, niedofinansowanie przez państwo i samorządy publicznych instytucji edukacji ustawicznej. Najmniej osób uczestniczących w kształceniu ustawicznym znajduje się w grupie wiekowej 46-65 lat. Zmiany demograficzne wywierają silną presję na rynek pracy, a co za tym idzie wymuszają zmiany w strukturze popytu i podaży form edukacyjnych ukierunkowanych na ciągłe podnoszenie i doskonalenie kwalifikacji zawodowych lub przekwalifikowanie się osób dorosłych. Właściwe jest zatem tworzenie szans podnoszenia kwalifikacji zawodowych i zdobywania nowych umiejętności dorosłym mieszkańcom województwa kujawsko-pomorskiego.

Rozwój zawodowy nauczycieli determinują przepisy oświatowe. Wszelkie kursy doskonalące zarówno metody jak i sposoby nauczania mają na celu podniesienie kwalifikacji, które nauczyciel wcześniej nabył. Tendencja wskazuje, szczególnie w odniesieniu do obszarów wiejskich, aby nauczyciel kształcił się w drugim bądź nawet trzecim kierunku. Szczególnie preferowane są w tej chwili takie kierunki jak informatyka, matematyka i języki obce. Konieczność doksztalcania się i podnoszenia kwalifikacji nauczycieli wynika z sytuacji demograficznej. Największym problemem województwa jest brak lub niewystarczający poziom kwalifikacji nauczycieli niektórych przedmiotów, głównie na obszarach wiejskich i kształcenia zawodowego.

Obszary wiejskie (gminy wiejskie i miejsko-wiejskie) oraz miasta do 25 tys. mieszkańców borykają się z wieloma problemami oraz barierami, m.in. dostęp do edukacji jest bardziej utrudniony niż na obszarach miejskich. Powoduje to, że mieszkańcy tych obszarów charakteryzują się znacznie niższym poziomem wykształcenia oraz nie posiadają odpowiedniej bazy edukacyjnej, w tym przedszkolnej i kształcenia ustawicznego. Pogłębiające się dysproporcje pomiędzy poziomem umiejętności uczniów z obszarów wiejskich i ich rówieśnikami z obszarów miejskich powodują ich marginalizację. Osoby takie mają utrudniony start w dorosłe życie, w tym zawodowe. Problemem jest również postawa braku zaufania do innowacji, kreatywnej zmiany w środowisku lokalnym. Jest to bariera w próbie tworzenia i wykreowania aktywnego, sprawnego i dobrze zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego na obszarach wiejskich i w miastach do 25 tys. mieszkańców.

Współczesna, dynamiczna gospodarka wymaga pracowników kreatywnych, zdolnych do podejmowania zatrudnienia w warunkach szybkich zmian specjalizacji i zawodów. Łatwość adaptacji do zmiennego środowiska pracy winny zapewniać rozliczne formy kształcenia ustawicznego, zarówno zawodowego jak i ogólnego. Zapewnia to realizacja „konceptji uczenia się przez całe życie” ukierunkowana na działania zapewniające odpowiednie możliwości osobom dorosłym, pracującym i bezrobotnym, które muszą przekwalifikować się lub podnieść swoje kwalifikacje, nawiązuje do kształcenia incydentalnego czyli będącego rezultatem codziennej aktywności człowieka, oddziaływania na niego środowiska i mediów. Podstawowymi barierami ograniczającymi korzystanie z kształcenia ustawicznego jest zubożenie społeczeństwa, brak związku między wykształceniem, a sukcesem życiowym, brak wyraźnego związku między ukończonym doskonaleniem zawodowym, a awansem zawodowym, niedofinansowanie przez państwo i samorządy publicznych instytucji edukacji ustawicznej. Najmniej osób uczestniczących w kształceniu ustawicznym znajduje się w grupie wiekowej 46-65 lat. Zmiany demograficzne wywierają silną presję na rynek pracy, a co za tym idzie wymuszają zmiany w strukturze popytu i podaży form edukacyjnych ukierunkowanych na ciągłe podnoszenie i doskonalenie kwalifikacji zawodowych lub przekwalifikowanie się osób dorosłych. Właściwe jest zatem tworzenie szans podnoszenia kwalifikacji zawodowych i zdobywania nowych umiejętności dorosłym mieszkańcom województwa kujawsko-pomorskiego.

3.6.1 Rozwój edukacji dorosłych

Cel

- zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym w formach szkolnych poprzez podniesienie jego jakości i dostępności oraz zwiększenie znaczenia kształcenia ustawicznego jako czynnika oddziałującego na sytuację na rynku pracy,
- zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym, w formach szkolnych i pozaszkolnych,
- podniesienie jakości kształcenia ustawicznego w formach szkolnych i pozaszkolnych,
- poprawa dostępu do edukacji dorosłych wysokiej jakości,
- rozwój oferty kształcenia dorosłych zgodnie z potrzebami zmieniającego się rynku pracy,
- promowanie idei kształcenia ustawicznego (lifelong learning),
- kształtowanie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie w kształceniu dorosłych,
- stworzenie oferty kształcenia ustawicznego powiązanej z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy i nowoczesnych technologiach oraz upowszechnienie kształcenia ustawicznego.

Planowane działania

- przeprowadzenie procedury akredytacyjnej dla placówek kształcenia ustawicznego i praktycznego,
- kampanie informacyjne, w zakresie korzyści płynących z formalnego podwyższania lub uzupełniania posiadanych kwalifikacji oraz potrzeb regionalnego lub lokalnego rynku pracy w tym zakresie, w tym w ramach Działania 9.3 Priorytetu IX PO KL,
- rozwój innowacyjnych form kształcenia ustawicznego tym w formie e-learningu, w tym w ramach Działania 9.3 Priorytetu IX PO KL,
- wyposażenie placówek kształcenia ustawicznego i praktycznego w nowoczesne materiały dydaktyczne,
- przygotowywanie przez placówki kształcenia ustawicznego i placówki kształcenia praktycznego nowych lub udoskonalonych programów kształcenia dorosłych w formach pozaszkolnych, w tym w ramach Działania 9.3 Priorytetu IX PO KL,
- uruchamianie nowych kierunków kształcenia w szkołach dla dorosłych,
- promowanie w szkołach dla dorosłych i w szkołach dla młodzieży kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie,
- realizacja projektów, partnerstw, staży, praktyk i wyjazdów studyjnych w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” (program GRUNDTVIG oraz program międzysektorowy),
- wykorzystanie diagnozy rynku pracy podczas tworzenia oferty edukacyjnej dla dorosłych,
- wspieranie organizacyjne i finansowe uczelni oraz placówek kształcenia ustawicznego,
- promowanie idei kształcenia ustawicznego,
- uruchamianie nowych kierunków kształcenia w szkołach dla dorosłych,
- wyposażenie placówek prowadzących kształcenie dorosłych w nowoczesne środki dydaktyczne, pracownie przedmiotowe i kształcenia praktycznego,
- zwiększenie liczby osób uczestniczących w szkoleniach lub programach nabywania lub doskonalenia kwalifikacji w miejscu pracy poprzez zwiększenie oferty placówek kształcenia ustawicznego,
- tworzenie programów szkoleniowych dotyczących przedsiębiorczości dla nauczycieli i wykładowców,

- wzmocnienie współpracy instytucji edukacyjnych z pracodawcami,
- rozwój innowacyjnych form kształcenia ustawicznego min. kształcenia na odległość (e-learning),
- kampanie informacyjne w zakresie: korzyści płynących z formalnego podwyższania lub uzupełniania posiadanych kwalifikacji oraz potrzeb regionalnego lub lokalnego rynku pracy w tym zakresie,
- programy skierowane do osób dorosłych zainteresowanych uzupełnieniem lub podwyższeniem swoich kwalifikacji w formach szkolnych (na poziomie ogólnym i zawodowym),
- programy formalnego potwierdzania kwalifikacji ogólnych i zawodowych zdobytych w sposób pozaformalny i nieformalny (wsparcie dla osób, które deklarują chęć przystąpienia do egzaminu zewnętrznego i potwierdzenia posiadanych kwalifikacji),
- usługi doradcze w zakresie wyboru ścieżki kształcenia (lub uzupełniania wykształcenia i kwalifikacji formalnych) w kontekście potrzeb regionalnego lub lokalnego rynku pracy,
- wsparcie dla placówek kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego prowadzących kształcenie w formach szkolnych ukierunkowane na:
 - monitorowanie potrzeb oraz rozszerzanie lub dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy
 - podwyższanie jakości oferty edukacyjnej, w tym również ubieganie się o akredytację kuratora oświaty
 - rozwój innowacyjnych form kształcenia ustawicznego, w tym również w formie e-learningu
- na rzecz rozwoju edukacji dorosłych będą również świadczone usługi ze środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Będą to działania umożliwiające kształcenie różnych grup, w każdym wieku oraz na różnych poziomach. Należać do nich będą głównie szkolenia indywidualne oraz grupowe, jak również kursy przygotowawcze.

Rezultaty

- wzrost liczby osób dorosłych kształconych w formach pozaszkolnych o ok. 10% (w stosunku do ubiegłego roku),
- liczba osób dorosłych wieku 25-64 lata, które uczestniczyły w formalnym kształceniu ustawicznym, w tym w ramach Działania 9.3 Priorytetu IX PO KL,
- zwiększenie liczby placówek kształcenia praktycznego i ustawicznego z akredytacją Kuratora Oświaty, (liczba placówek które uzyskały akredytację),
- wzrost świadomości wagi kształcenia ustawicznego wśród osób dorosłych, nauczycieli i uczniów w szkołach dla młodzieży,
- uruchomienie kierunków kształcenia w szkołach dla dorosłych zgodnych z nowymi potrzebami rynku pracy,
- uruchomienie kształcenia na odległość (e-learningu) w wybranych CKU,
- liczba instytucji zaangażowanych w realizację projektów, wizyt, staży, praktyk i wymian, w ramach programu UE „Uczenie się przez całe życie” (program GRUNDTVIG oraz program międzysektorowy),
- wzrost poziomu umiejętności kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie wśród osób dorosłych,
- rozszerzenie możliwości kształcenia ustawicznego dla osób dorosłych,
- lepiej przygotowane kadry do potrzeb regionalnego rynku pracy,
- nabycie lub uzupełnienie kwalifikacji,

- zwiększenie aktywności zawodowej i mobilności osób bezrobotnych,
- zaktualizowanie uprawnień do wykonywania zawodu,
- rozwój umiejętności praktycznych,
- uzyskanie kwalifikacji zawodowych, aktywizacja osób bezrobotnych, dostosowanie umiejętności zawodowych do potrzeb rynku pracy,
- zwiększenie szans na uzyskanie zatrudnienia, podniesienia kwalifikacji zawodowych,
- podnoszenie jakości kształcenia dorosłych,
- uruchomienie kierunków kształcenia w szkołach dla dorosłych zgodnych z potrzebami rynku pracy,
- zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym w formach szkolnych poprzez podniesienie jego jakości i dostępności oraz zwiększenie znaczenia kształcenia ustawicznego jako czynnika oddziałującego na sytuację na rynku pracy,
- wzmocnienie powiązań edukacji z gospodarką i rynkiem pracy,
- podwyższenie kwalifikacji nauczycieli w zakresie przedsiębiorczości.

Zgłaszający zadanie: Kuratorium Oświaty, Urząd Marszałkowski - Departament Edukacji, Sportu i Turystyki, pup

3.6.2 Wsparcie praktycznych umiejętności zawodowych uczniów szkół ponadgimnazjalnych, studentów i absolwentów szkół wyższych

Cel

- podniesienie jakości oferty edukacyjnej szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe,
- podniesienie zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia,
- wzrost praktycznych umiejętności zawodowych uczniów szkół ponadgimnazjalnych i studentów w tym umiejętności potrzebnych na konkretnym stanowisku pracy oraz zwiększenie szans absolwentów na rynku pracy.

Planowane działania

- dodatkowe zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne dla uczniów ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych ze szczególnym uwzględnieniem ICT, języków obcych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo – matematycznych, w tym w ramach Poddziałania 9.1.2. i Działania 9.2 Priorytetu IX PO KL,
- modyfikacja programów nauczania na istniejących kierunkach kształcenia zawodowego, w tym w ramach Działania 9.2 Priorytetu IX PO KL,
- wyposażenie szkół prowadzących kształcenie zawodowe w nowoczesne materiały dydaktyczne, w tym w ramach Działania 9.2 Priorytetu IX PO KL,
- realizacja praktyk zawodowych i zajęć praktycznych na podstawie umowy z właściwymi jednostkami gospodarczymi (rzemieślnikami, rolnikami) pod kierunkiem instruktorów posiadających kwalifikacje pedagogiczne,
- realizacja zajęć praktycznych w placówkach kształcenia praktycznego oraz w firmach symulacyjnych szkół i placówek,
- rozwój bazy placówek kształcenia praktycznego i warsztatów szkolnych,
- kontynuowanie i rozszerzanie zakresu uczestnictwa uczniów i szkół w Dniu

- Przedsiębiorczości,
- doskonalenie umiejętności praktycznych wymaganych na egzaminach potwierdzających kwalifikacje zawodowe,
 - doskonalenie i doksztalcanie nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu,
 - promowanie oraz realizacja projektów, staży, praktyk i wyjazdów studyjnych w ramach programu UE „*Uczenie się przez całe życie*” (program LEONARDO da VINCI oraz program międzysektorowy),
 - wzmacnianie zdolności adaptacyjnych absolwentów szkół do potrzeb rynku pracy, w tym osiągnięcie wysokiego poziomu umiejętności praktycznych,
 - współdziałanie pracodawców z Centrami Kształcenia Praktycznego i szkołami zawodowymi w zakresie kształcenia praktycznego, praktyk i praktycznego szkolenia zawodowego,
 - stworzenie sieci zakładów pracy, w których uczniowie i słuchacze szkół prowadzących kształcenie zawodowe będą odbywać kształcenie praktyczne,
 - udział pracodawców w organizowaniu dodatkowych zajęć w formach pozaszkolnych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie zawodowe,
 - rozwój bazy placówek kształcenia praktycznego i warsztatów szkolnych,
 - organizowanie imprez naukowo-technicznych.

Rezultaty

- zwiększenie liczby szkół i placówek, które przygotowały i rozpoczęły wdrażanie programów rozwojowych uwzględniających dodatkowe zajęcia ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych,
- zwiększenie liczby szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, które przygotowały i rozpoczęły wdrażanie programów rozwojowych realizowanych we współpracy z przedsiębiorstwami,
- wzrost liczby uczniów realizujących zajęcia praktyczne na terenie zakładów pracy w stosunku do roku poprzedniego,
- uczestnictwo w Dniu Przedsiębiorczości większej liczby uczniów i większej liczby przedsiębiorstw niż w roku poprzednim,
- utworzenie w wybranych Centrach Kształcenia Praktycznego nowych stanowisk do realizacji praktycznej nauki zawodu,
- podniesienie poziomu wykształcenia nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz uaktualnienie ich wiedzy,
- zwiększenie wiedzy i umiejętności praktycznych absolwentów szkół prowadzących kształcenie zawodowe oraz uczelni,
- liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które współpracowały z przedsiębiorstwami,
- wzrost poziomu zadowolenia pracodawców z poziomu przygotowania do pracy,
- liczba przygotowanych i rozpoczętych projektów, staży, praktyk i wyjazdów studyjnych w ramach programu UE „*Uczenie się przez całe życie*”,
- wzrost poziomu umiejętności kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie,
- zwiększenie szans zatrudnienia uczniów po ukończeniu przez nich szkoły,
- wzrost liczby uczniów realizujących zajęcia praktyczne na terenie zakładów pracy.

Zgłaszający zadanie: Kuratorium Oświaty, Urząd Marszałkowski- Departament Edukacji, Sportu i Turystyki

3.6.3 Systemy stypendialne

Cel

- podniesienie dostępu do kształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym dla uczniów pochodzących z obszarów wiejskich i studentów pochodzących z obszarów zagrożonych marginalizacją, w tym w szczególności z obszarów wiejskich oraz uczniom uzdolnionym, wyróżniającym się na tle szkoły, osiągającym potwierdzone sukcesy na poziomie ogólnopolskim lub międzynarodowym,
- tworzenie warunków równych szans edukacyjnych poprzez udzielanie wsparcia na rzecz osób napotykających na bariery o charakterze środowiskowym, ekonomicznym geograficznym lub zdrowotnym utrudniające lub uniemożliwiające dostęp do usług edukacyjnych,
- zwiększenie dostępu do kształcenia na poziomie wyższym dla studentów państwowych i niepaństwowych szkół wyższych prowadzonych w systemie dziennym, wieczorowym, zaocznym i eksternistycznym, na stałe zameldowanych na terenie naszego województwa, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej przez udzielenie comiesięcznych stypendiów.

Planowane działania

- wsparcie uczniów i studentów w postaci stypendiów, w tym w ramach Działania 2.2 ZPORR,
- realizacja wojewódzkich programów pomocy stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych (zwłaszcza w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych), których niekorzystna sytuacja materialna stanowi barierę w rozwoju edukacyjnym, w tym w ramach Poddziałania 9.1.3. Priorytetu IX PO KL,
- monitorowanie efektów nauki stypendystów,
- objęcie studentów z obszarów zmarginalizowanych (terenów położonych poza granicami administracyjnymi miast), miast do 20 tys. mieszkańców, zdegradowanych dzielnic miast i obszarów przemysłowych i powojсковych, którym warunki materialne utrudniają dostęp do nauki na poziomie wyższym, programem stypendialnym w ramach Działania 2.2 „Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez działania stypendialne” ZPORR pn. „Studuj! Europejskie stypendia dla studentów”,
- stypendia Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego dla studentów szczególnie uzdolnionych z terenu województwa kujawsko-pomorskiego i studiujących na uczelni naszego województwa,
- stypendia Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego dla uczniów dziennych liceów i techników, osiągających dobre wyniki w nauce znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i pochodzących z obszarów wiejskich,
- stypendia dla doktorantów kształcących się na kierunkach uznanych za szczególnie istotne z punktu widzenia rozwoju województwa w ramach Działania 8.2.2 Priorytetu VIII PO KL.

Rezultaty

- udzielenie 6.130 osobom stypendiów przez 7 miesięcy w kwocie 2.450,00 zł (ogółem),
- promocja do następnej klasy lub ukończenie szkoły, zdanie matury, uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przez 90% stypendystów,
- wzrost wiedzy i umiejętności stypendystów,
- stworzenie warunków do kontynuowania nauki osobom pochodzącym z rodzin znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej,
- zwiększenie dostępu do wykształcenia na poziomie wyższym osobom zagrożonym

- marginalizacją,
- wyrównanie szans edukacyjnych osobom wywodzącym się z różnych środowisk,
 - zwiększenie szans na zatrudnienie osobom z terenów o wysokiej stopie bezrobocia,
 - objęcie pomocą ok. 60 doktorantów celem zwiększenia ich szans na zatrudnienie.

Zgłaszający zadanie: Kuratorium Oświaty, Urząd Marszałkowski - Departament Edukacji, Sportu i Turystyki, Urząd Marszałkowski - Departament Spraw Społecznych.

3.7 Dostosowanie systemów edukacji i szkoleń do nowych wymogów dotyczących kompetencji zawodowych (Wytyczna nr 24 zawarta w Decyzji Rady Unii Europejskiej z dnia 12 lipca 2005 r.)

Kontekst problemowy

Dostęp do edukacji i umożliwienie korzystania z usług edukacyjnych są podstawowymi czynnikami określającymi przebieg ścieżki edukacyjnej, a w rezultacie sytuację jednostek na rynku pracy. Zakłada się, iż realizowane będą działania obejmujące wsparcie kierowane do osób i placówek realizujących proces kształcenia, mające na celu stworzenie równych szans w dostępie do edukacji, a także upowszechnienie kształcenia ustawicznego.

Współczesna, dynamiczna gospodarka wymaga pracowników kreatywnych, zdolnych do podejmowania zatrudnienia w warunkach szybkich zmian specjalizacji i zawodów. Łatwość adaptacji do zmiennego środowiska pracy winny zapewniać rozliczne formy kształcenia ustawicznego, zarówno zawodowego jak i ogólnego. Zapewnia to realizacja „konceptji uczenia się przez całe życie” rekomendowana przez OECD oraz MEN, ukierunkowana na działania zapewniające odpowiednie możliwości osobom dorosłym, pracującym i bezrobotnym, które muszą przekwalifikować się lub podnieść swoje kwalifikacje, nawiązuje do kształcenia incydentalnego czyli będącego rezultatem codziennej aktywności człowieka, oddziaływania na niego środowiska i mediów. Podstawowymi barierami ograniczającymi korzystanie z kształcenia ustawicznego jestubożenie społeczeństwa, brak związku między wykształceniem, a sukcesem życiowym, brak wyraźnego związku między ukończonym doskonaleniem zawodowym, a awansem zawodowym, nie dofinansowanie przez państwo i samorządy publicznych instytucji edukacji ustawicznej. Najmniej osób uczestniczących w kształceniu ustawicznym znajduje się w grupie wiekowej 46-65 lat. Zmiany demograficzne wywierają silną presję na rynek pracy, a co za tym idzie wymuszają zmiany w strukturze popytu i podaży form edukacyjnych ukierunkowanych na ciągle podnoszenie i doskonalenie kwalifikacji zawodowych lub przekwalifikowanie się osób dorosłych. Właściwe jest zatem tworzenie szans podnoszenia kwalifikacji zawodowych i zdobywania nowych umiejętności dorosłym mieszkańcom województwa kujawsko-pomorskiego.

Realizacja regionalnych polityk edukacyjnych wymaga dostosowania kierunków kształcenia na szczeblu województw do regionalnych i lokalnych uwarunkowań rynku pracy i gospodarki. W ramach Priorytetu cel ten zostanie osiągnięty poprzez programy doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz rozwoju szkolnictwa zawodowego do potrzeb strategii rozwoju regionu. Dzięki powyższemu wsparciu z jednej strony oferta szkolnictwa zawodowego zostanie dostosowana do potrzeb regionalnego rynku pracy, z drugiej strony uczniowie i inni uczestnicy procesu kształcenia otrzymają informacje, które będą przydatne przy wyborze kierunku kształcenia zwiększającego szanse na znalezienie zatrudnienia.

Dostosowywanie nowych kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych województwa kujawsko-pomorskiego wynika z konieczności uwzględniania aktualnych potrzeb rynku pracy oraz kształcenia nowych kompetencji w ramach formujących się nowych zawodów.

3.7.1 Dostosowywanie kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych do potrzeb rynku pracy

Cel

- stworzenie sieci szkół prowadzących kształcenie zawodowe elastycznie reagujących na potrzeby lokalnego rynku pracy,
- doskonalenie współpracy instytucji działających na rynku pracy na polu kształcenia zawodowego,
- podniesienie jakości oferty edukacyjnej szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe,
- wzrost szans absolwentów na rynku pracy,
- wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej instytucji systemu oświaty realizujących kształcenie w formach szkolnych (z wyłączeniem kształcenia osób dorosłych) ukierunkowane na rozwój kluczowych kompetencji oraz wzmocnienie zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia,
- wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej instytucji systemu oświaty w zakresie kształcenia zawodowego ukierunkowane na wzmocnienie zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia,
- stworzenie w regionie systemu kształtowania drogi zawodowej,
- doskonalenie współpracy instytucji działających na rynku pracy na polu kształcenia zawodowego.

Planowane działania

- wprowadzanie nowych kierunków kształcenia i nowych specjalizacji kształcenia w zawodzie w tym w ramach Działania 9.2 Priorytetu IX PO KL,
- wygaszanie kształcenia w zawodach, na które nie ma zapotrzebowania na rynku pracy,
- wspieranie konstruowania i rozwoju lokalnych porozumień na rzecz rynku pracy w zakresie kształcenia zawodowego,
- dostosowywanie ministerialnych programów nauczania w zawodzie do potrzeb lokalnego rynku pracy,
- diagnozowanie potrzeb edukacyjnych w obszarze szkolnictwa zawodowego zgodnie z potrzebami lokalnego i regionalnego rynku pracy,
- programy rozwojowe szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe ukierunkowane na zmniejszanie wyrównywaniu dysproporcji w osiągnięciach uczniów w trakcie procesu kształcenia oraz podnoszenie jakości procesu kształcenia w szczególności obejmujące:
 - dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze oraz specjalistyczne służące wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia
 - doradztwo i opiekę pedagogiczno-psychologiczną dla uczniów wykazujących problemy w nauce lub z innych przyczyn zagrożonych przedwczesnym wypadnięciem z systemu

- szkolnictwa (np. wsparcie dla uczniów z obszarów wiejskich, wsparcie dla uczniów niepełnosprawnych, przeciwdziałanie uzależnieniom, programy prewencyjne, przeciwdziałanie patologiom społecznym)
- dodatkowe zajęcia (pozalekcyjne i pozaszkolne) dla uczniów ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem ICT, języków obcych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo-matematycznych
 - efektywne programy doradztwa edukacyjno-zawodowego
 - modernizację oferty kształcenia zawodowego i dostosowanie jej do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy (wprowadzenie nowych kierunków kształcenia, modyfikacja programów nauczania na kierunkach istniejących)
 - współpracę szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami i instytucjami rynku pracy służącą podnoszeniu kwalifikacji zawodowych uczniów jako przyszłych absolwentów i wzmacnianie ich zdolności do zatrudnienia (w tym zwłaszcza w zakresie praktycznych form nauczania – staże i praktyki)
 - wyposażenie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe w nowoczesne materiały dydaktyczne (w tym podręczniki szkolne) zapewniające wysoką jakość kształcenia
 - wdrażanie nowych, innowacyjnych form nauczania i oceniania cechujących się wyższą skutecznością niż formy tradycyjne
 - wdrażanie programów i narzędzi efektywnego zarządzania placówką oświatową przyczyniających się do poprawy jakości nauczania
- tworzenie i wsparcie działalności inicjatyw ukierunkowanych na pobudzenie świadomości środowisk lokalnych i ich zaangażowanie w działania na rzecz rozwoju edukacji na terenach wiejskich i podnoszenia poziomu wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich,
 - projekty przyczyniające się do podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców obszarów wiejskich oraz rozwoju usług edukacyjnych na tych obszarach,
 - działania informacyjno-promocyjne, szkoleniowe, doradcze podnoszące świadomość mieszkańców obszarów wiejskich w zakresie korzyści płynących z kształcenia i szkolenia.
 - dostosowanie oferty edukacyjnej do tendencji zmian na rynku pracy,
 - kształcenie postaw kreatywnych i przedsiębiorczych wśród uczniów,
 - rozbudowa oferty i podnoszenie jakości kształcenia zawodowego,
 - dostosowanie kwalifikacji nauczycieli do rosnących zadań systemu oświaty w związku ze zmianami na rynku pracy,
 - odbywanie praktycznej nauki zawodu przez uczniów szkół ponadgimnazjalnych w przedsiębiorstwach w celu nabycia praktycznych umiejętności zawodowych,
 - kreowanie postaw przedsiębiorczych, innowacyjnych i twórczych wśród uczniów,
 - tworzenie programów szkoleniowych dotyczących przedsiębiorczości dla nauczycieli i wykładowców,
 - wyposażenie szkół ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie zawodowe w nowoczesne środki dydaktyczne, pracownie przedmiotowe i kształcenia praktycznego,
 - zaprzestanie kształcenia w zawodach, na które nie ma zapotrzebowania na rynku pracy.

Rezultaty

- zwiększenie liczby szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, które przygotowały i rozpoczęły wdrażanie programów rozwojowych uwzględniających modernizację oferty kształcenia zawodowego i dostosowania je do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy,

- uruchomienie kształcenia w nowych zawodach zgodnych z potrzebami rynku pracy (w ponad 20 szkołach),
- wygaszenie kształcenia w zawodach, na które nie ma zapotrzebowania na rynku pracy oraz w profilach kształcenia zawodowego (w ok. 15 szkołach),
- modyfikacja programów nauczania w zawodzie na podstawie opinii lokalnych pracodawców (w ok. 10 szkołach).
- wzrost liczby szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, które wdrożyły programy rozwojowe,
- wzrost liczby szkół i placówek kształcenia zawodowego, które współpracowały z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania programów rozwojowych,
- wzrost liczby oddolnych inicjatyw społecznych na rzecz podniesienia świadomości z korzyści płynących z kształcenia i szkolenia,
- uruchomienie kształcenia w nowych zawodach zgodnych z nowymi potrzebami rynku pracy,
- wygaszanie kształcenia w zawodach, na które nie ma zapotrzebowania na rynku pracy,
- podniesienie jakości kształcenia ponadgimnazjalnego.

Zgłaszający zadanie: Kuratorium Oświaty, Urząd Marszałkowski - Departament Spraw Społecznych, Urząd Marszałkowski - Departament Edukacji, Sportu i Turystyki

3.7.2 Promocja kierunków kształcenia najbardziej poszukiwanych na rynku pracy

Cel

Zapewnienie zgodnego z zapotrzebowaniem na rynku pracy naboru do szkół i placówek kształcących w najbardziej poszukiwanych zawodach.

Planowane działania

- promowanie najbardziej poszukiwanych na rynku pracy kierunków kształcenia w ramach szkolnych systemów doradztwa w gimnazjach, liceach ogólnokształcących i liceach profilowanych,
- promowanie najbardziej poszukiwanych na rynku pracy kierunków kształcenia przez szkolne ośrodki kariery,
- organizowanie lokalnych „targów edukacyjnych” dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych,
- organizowanie „drzwi otwartych” w przedsiębiorstwach dla gimnazjalistów,
- organizowanie „drzwi otwartych” dla gimnazjalistów w szkołach ponadgimnazjalnych z udziałem przedstawicieli przedsiębiorstw.

Rezultaty

- zwiększony nabór (stosunku do roku ubiegłego do zasadniczych szkół zawodowych, techników i szkół policealnych kształcących w najbardziej poszukiwanych na rynku pracy zawodach),
- większa niż w roku ubiegłym liczba „targów edukacyjnych” z udziałem przedstawicieli przedsiębiorstw.

Zgłaszający zadanie: Kuratorium Oświaty

*[Wytyczna nr 22 zawarta w Decyzji Rady Unii Europejskiej z dnia 12 lipca 2005 r. pn. **Kształtowanie sprzyjających zatrudnieniu kosztów pracy oraz mechanizmów ustalania płac, nie została uwzględniona w propozycji realizowanych działań w ramach RPD/Z na 2008 r.]***

4 ZARZĄDZANIE REGIONALNYM PLANEM DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA (koordynacja, współpraca z radami zatrudnienia, promocja RPD, zasada partnerstwa, monitorowanie i sprawozdawczość).

Koordinacja

Do prac związanych ze sporządzeniem Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia utworzony został Zespół Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008 rok - powołany Uchwałą Nr 77/971/07 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 20 listopada 2007 r. w sprawie trybu opracowania Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008 rok.

Za przygotowanie Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008 rok odpowiedzialny jest Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Promocja RPD

Ważnym elementem realizacji Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008 rok będzie jego promocja. Ww. dokument zostanie umieszczony na stronach internetowych WUP, a także rozpowszechniony wśród partnerów instytucjonalnych rynku pracy.

Zasada partnerstwa i współpraca z Wojewódzką Radą Zatrudnienia

Zasada partnerstwa została uwzględniona w trybie przygotowania Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008 rok poprzez powołanie Zespołu do jego opracowywania, w skład którego wchodzi przedstawiciele administracji samorządowej, rządowej, jak i organizacji pozarządowych oraz innych partnerów.

Przyjęty został także tryb konsultacji z samorządami powiatów. RPD/Z na 2008 r. zostanie zaopiniowany przez Wojewódzką Radę Zatrudnienia, która grupuje przedstawicieli wojewódzkich struktur organizacji związkowych, organizacji pracodawców, społeczno-zawodowych organizacji rolników, organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy, nauki oraz wojewody. Następnie po zakończeniu konsultacji społecznych, projekt będzie przekazany do akceptacji Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, który wyda uchwałę zatwierdzającą w tym zakresie. Informacje z przebiegu realizacji programu będą przekazywane ww. partnerom. Wszystkie działania ujęte w Planie będą realizowane zgodnie z zasadą partnerstwa.

Monitorowanie i sprawozdawczość

Monitorowanie zadań określonych w Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008 rok będzie się odbywać według określonego zakresu i trybu. Jednostką odpowiedzialną za prowadzenie monitoringu będzie Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu. Zbieranie danych

z realizacji zadań będzie odbywało się raz w roku po zakończeniu realizacji działań ujętych w dokumencie, czyli wg stanu na koniec roku.

Sprawozdawczość będzie zawierać takie informacje jak: zwięzły opis realizowanych zadań, kwotę wydatków z podaniem źródła finansowania, ocenę zgodności realizacji zadań z RPD/Z, uzyskane efekty, trudności w realizacji zadań oraz wnioski i rekomendacje. Ważnym uzupełnieniem monitoringu będą rezultaty prac analityczno-badawczych realizowanych w zakresie problematyki rynku pracy. Na przełomie marca i kwietnia roku następującego po okresie realizacji zadań ujętych w RPD/Z wyniki monitoringu będą przedstawiane na posiedzeniu Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Sprawozdanie z realizacji RPD/Z na 2008 rok będzie jednym z podstawowych materiałów służących do przygotowywania projektu Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na następny okres.

Załączniki:

1. Źródła finansowania zadań realizowanych w ramach RPD/Z na 2008 rok.
2. Lista podmiotów realizujących i sprawozdających o zadaniach ujętych w RPD/Z na 2008 rok.
3. Tablica monitorująca.

**ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ REALIZOWANYCH W RAMACH
RPD/Z NA 2008 ROK**

2008							
Numer zadania	Budżet państwa	Fundusz Pracy	Fundusze strukturalne	Środki województwa	Środki innych jednostek samorządu terytorialnego	PFRON	Inne
3.1 Wdrażanie polityk zatrudnienia ukierunkowanych na osiągnięcie pełnego zatrudnienia, poprawę jakości i wydajności pracy oraz na wzmacnianie spójności społecznej i terytorialnej							
3.1.1	x		x	x			x
3.1.2			x	x	x		x
3.1.3		x	x				
3.1.4	x		x	x			x
3.1.5		x	x	x			
3.1.6		x	x				
3.1.7			x	x	x		x
3.2. Promowanie podejścia do pracy zgodnego z cyklem życia człowieka							
3.2.1	x	x	x				
3.2.2	x	x	x	x	x		
3.2.3		x	x				
3.3. Zapewnianie rynków pracy sprzyjających integracji, zwiększanie atrakcyjności pracy oraz czynienie pracy opłacalną dla osób jej poszukujących, w tym osób znajdujących się w gorszym położeniu i zawodowo nieaktywnych							
3.3.1		x	x				
3.3.2	x	x	x	x	x	x	x
3.3.3	x	x	x	x	x	x	x
3.3.4	x		x	x			
3.4. Lepsze dostosowywanie się do potrzeb rynku pracy							
3.4.1	x	x	x	x	x		
3.4.2	x	x	x	x	x		x
3.4.3	x	x	x	x	x		
3.4.4	x	x	x	x	x		
3.5. Promowanie elastyczności przy równoczesnym zapewnianiu bezpieczeństwa zatrudnienia oraz redukcja segmentacji rynku pracy z uwzględnieniem roli partnerów społecznych							
3.5.1	x						
3.5.2	x	x	x	x	x		x
3.6. Zwiększanie i poprawa inwestycji w kapitał ludzki							
3.6.1	x	x	x	x	x		x
3.6.2	x		x	x	x		x
3.6.3	x		x	x	x		
3.7. Dostosowanie systemów edukacji i szkoleń do nowych wymogów dotyczących kompetencji zawodowych							
3.7.1	x		x	x	x		x
3.7.2	x						

Numer zadania	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu	Powiatowe Urzędy Pracy	Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego	Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej	Kuratorium Oświaty	Ochotnicze Hufce Pracy	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Państwowa Inspekcja Pracy	Inne
3.1 Wdrażanie polityk zatrudnienia ukierunkowanych na osiągnięcie pełnego zatrudnienia, poprawę jakości i wydajności pracy oraz na wzmacnianie spójności społecznej i terytorialnej										
3.1	x	x	x	x	x					x
3.1.1			x							
3.1.2				x						x
3.1.3	x	x								
3.1.4			x	x						
3.1.5	X	X								
3.1.6	x	x								
3.1.7					x					x
3.2. Promowanie podejścia do pracy zgodnego z cyklem życia człowieka										
3.2.	x	x				x	x			
3.2.1	x	x								
3.2.2	x	X				x	x			
3.2.3	x	x								
3.3. Zapewnianie rynków pracy sprzyjających integracji, zwiększanie atrakcyjności pracy oraz czynienie pracy opłacalną dla osób jej poszukujących, w tym osób znajdujących się w gorszym położeniu i zawodowo nieaktywnych										
3.3	x	X		x	x		x	X		
3.3.1	x	X								
3.3.2				x				x		
3.3.3					x					
3.3.4				x						
3.4. Lepsze dostosowywanie się do potrzeb rynku pracy										
3.4	x	X								
3.4.1	x	X								
3.4.2	x	X								
3.4.3	x	X								
3.4.4	x									
3.5. Promowanie elastyczności przy równoczesnym zapewnianiu bezpieczeństwa zatrudnienia oraz redukcja segmentacji rynku pracy z uwzględnieniem roli partnerów społecznych										
3.5	x								x	
3.5.1									x	
3.5.2	x									
3.6. Zwiększanie i poprawa inwestycji w kapitał ludzki										
3.6		x		x		x				
3.6.1		x		x		x				
3.6.2				x		x				
3.6.3				x		x				
3.7. Dostosowanie systemów edukacji i szkoleń do nowych wymogów dotyczących kompetencji zawodowych										
3.7				x		x				
3.7.1				x		x				
3.7.2						x				